Socialinių mokslų kolegija

DANUTĖ LAURINAITIENĖ

FINANSINĖS APSKAITOS PAGRINDAI

Praktinės užduotys

Klaipėda, 2011

UDK

Rekomenduota leisti:
VšĮ Socialinių mokslų kolegijos Akademinės tarybos 2011 04 15, protokolas Nr. 3

Leidinio išleidimą rėmė: Projektas „Humanitarinių ir socialinių mokslų specialistų rengimo tobulinimas skatinant ūkio plėtrą“ (HSM NKP Studijos) (projekto Nr. VP1-2.2-ŠMM-09-V-01-012) finansuojamas pagal 2007-2013 Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 2 prioritetą „Mokymasis visą gyvenimą“.

© Danutė Laurinaitienė, 2011
© Viešoji įstaiga Socialinių mokslų kolegija, 2011

ISBN

TURINYS

PRATARMĖ / 4

1skyrius. ESMINIAI BUHALTERINĖS APSKAITOS BRUOŽAI / 5

2 skyrius. FUNDAMENTINĖ APSKAITOS LYGYBĖ IR ŪKINIŲ PROCESŲ ĮTAKA JAI / 9

3 skyrius. APSKAITOS PROCESAS IR JO ORGANIZAVIMAS / 22

4 skyrius. PAJAMŲ IR SĄNAUDŲ APSKAITA / 60

5 skyrius. ILGALAIKIO TURTO APSKAITA / 84

6 skyrius. TRUMPALAIKIO TURTO APSKAITA / 95

7 skyrius. NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ APSKAITA / 103

LITERATŪROS SĄRAŠAS / 109

PRATARMĖ

Šis praktinių užduočių leidinys parengtas pagal autorės metodinę medžiagą „Finansinės apskaitos pagrindai“. Jis skirtas Verslo vadybos ir tarptautinio verslo vadybos studijų programų studentams, studijuojantiems finansinę apskaitą ir norintiems orientuotis finansų pasaulyje.

Leidinį sudaro 7 skyriai, kurie išdėstyti ta pačia kaip ir metodinėje medžiagoje tvarka Kiekviename skyriuje pateikiamos įvairaus sudėtingumo užduotys.

Užduotis galima atlikti kartu su dėstytoju auditorijoje ir įtvirtinti išdėstytos temos medžiagą. Sprendžiant savarankiškai namuose – puiki galimybė pasitikrinti įgytas žinias. Iškilus neaiškumų, pravartu atsiversti „Finansinės apskaitos pagrindus“, kuriuose yra daug aiškinamųjų pavyzdžių.

I SKYRIUS
ESMINIAI BUHALTERINĖS APSKAITOS BRUOŽAI

TESTAI

1. Apskaitos informacija yra:

a) iš patikimo šaltinio gauti, tinkamai užfiksuoti valdymui naudingi apskaitos duomenys;
b) sąskaita-faktūra;
c) įmonės vadovo žodinis susitarimas su nauju kreditoriumi;
d) įmonės savo firminėje parduotuvėje nustatytos kainos .

2. Vidiniai įmonės informacijos vartotojai yra:

a) įmonės administracija ir kreditoriai;
b) įmonės savininkai ir įmonės administracija;
c) įmonės administracija;
d) nėra teisingo atsakymo.

3. Buhalterinės apskaitos požiūriu įmonė yra:

a) juridinis asmuo, turintis teisę platinti savo akcijas vertybinių popierių biržoje;
b) atskiras ūkinis vienetas, pateikiantis savo finansinę atskaitomybę;
c) savarankiškas ūkinis vienetas, atribotas nuo kitų įmonių ir savininkų;
d) juridinis asmuo, mokantis pelno mokestį.

4. Ar įmonės akcininkas gali tapti įmonės vadovu?

a) gali;
b) gali, jeigu savininkas turi daugiau nei 50% akcijų;
c) negali;
d) gali, jeigu savininkas turi mažiau nei trečdalį įmonės akcijų.

5. Kodėl Europos Sąjungos (ES) direktyvos jos narėms yra reikšmingesnės už Tarptautinius Apskaitos standartus (TAS)?

a) vesdamos apskaitą pagal šias direktyvas šalys sulaukia daugiau užsienio investicijų;
b) TAS buvo sukurti už ES ribų;
c) todėl, kad už ES direktyvų nesilaikymą galima sulaukti atsakomųjų priemonių o TAS turi tik patariamąjį poveikį;
d) ES direktyvose yra smulkiau reglamentuota apskaitos vedimo tvarka.

6. Profesionalių apskaitininkų etikos kodeksą paskelbė:
a) TASK;
b) Didžiojo Penketo įmonių visuotinė konferencija;
c) Tarptautinė apskaitininkų federacija;
d) Šis kodeksas susiformavo per ilgą laiką.

7. Sąnaudos yra:
a) sunaudotų uždirbant pajamas išlaidų dalis;
b) pajamų ir išlaidų santykis, išreikštas tam tikro laikotarpio procentais;
c) išleisti pinigai ar kitas turtas;
d) pinigai, sumokėti už atsargas, skirtas prekėms gaminti.

8. Įplaukos yra:
a) pinigai ar kitas turtas, gautas už pateiktas prekes;
b) pinigai ar kitas turtas, gautas už dar nepateiktas prekes;
c) pajamos, kol prekės, už kurias gautos įplaukos, neperduotos pirkėjui;
d) visi teiginiai teisingi.

9. **Įmonės tęsiamos veiklos principu teigiama, kad:**
a) įmonės turtas turi būti įvertintas faktine to turto įsigijimo savikaina, atspindint ir jo nudėvėtąją dalį;
b) įmonės ilgalaikis turtas turi būti įvertintas nekreipiant dėmesio į nusidėvėjimą;
c) bankroto atveju įmonės savininkai kiekvienam darbuotojui privalo išmokėti atlyginimus trijų mėnesių laikotarpiu;
d) įmonė privalo mokėti mokesčius.

10. Palyginimo principu reikalaujama, kad:

a) kaupimo principu apskaičiuotos per ataskaitinį laikotarpį uždirbtos pajamos būtų palygintos su šias pajamas uždirbant patirtomis sąnaudomis;
b) kaupimo principu apskaičiuotos per ataskaitinį laikotarpį uždirbtos pajamos būtų palygintos su ilgalaikio turto, panaudoto uždirbant šias pajamas, nusidėvėjimu;
c) kaupimo principu apskaičiuotos per ataskaitinį laikotarpį uždirbtos pajamos būtų palygintos su šias pajamas uždirbant patirtomis išlaidomis;
d) nėra teisingo atsakymo.

11. Kaupimo principu reikalaujama, kad:

a) visas įmonės turtas ir veiklos rezultatai apskaitoje būtų įkainoti pinigais;
b) įmonė sukauptų ir nuolatos palaikytų savininkų nustatyto dydžio rezervą stichinių nelaimių ir ūkinės veiklos neigiamiems padariniams pašalinti;
c) pelnas būtų pripažintas tik gavus pinigus arba tvirtai garantuojant jų gavimą;
d) uždirbtos pajamos būtų registruojamos tada, kai jos uždirbtos, o patirtos sąnaudos tada, kai jos patirtos.

UŽDUOTYS

1. Įmonės savininkas nutarė įsigyti automobilį. Tačiau jis neturi pakankamai lėšų, todėl dalį pinigų jam teks skolintis.

1. Išskirkite išorės ir vidaus informacijos vartotojus.
2. Kokia informacija domins išorės, kokia – vidaus vartotojus?
3. Kurią iš šios informacijos pavadintumėte finansinės apskaitos, o kurią – valdymo apskaitos teikiama informacija?

2. Studentė nusprendė užsidirbti pinigų parduodama proginius atvirukus. Iš savo santaupų ji nusipirko spalvoto popieriaus už 200 litų, dažų už 40 litų, džiovintų gėlių už 80 litų bei kitų priemonių už 30 litų

ir pagamino iš jų 50 atvirukų. Prekiauti puikiai sekėsi ir už atvirukus studentė uždirbo 380 litų, iš kurių 200 gavo iš karto, o 180 gaus po 10 dienų. Pagaminus atvirukus, dar liko spalvoto popieriaus už 40 litų ir kitų priemonių už 5 litus.

1. Kokios yra studentės veiklos pajamos, įplaukos, išlaidos ir sąnaudos?
2. Apskaičiuokite studentės pinigų padidėjimą (sumažėjimą) ir pelną(nuostolį).
3. Pateikite buhalterinės apskaitos, pajamų, įplaukų, sąnaudų ir išlaidų apibrėžimus.

II SKYRIUS
FUNDAMENTINĖ APSKAITOS LYGYBĖ IR ŪKINIŲ PROCESŲ ĮTAKA JAI

TESTAI

1. Sąskaita Programinė įranga yra:
a) ilgalaikis materialusis turtas;
b) ilgalaikis nematerialusis turtas;
c) trumpalaikis turtas.

2. Sąskaita Gautinos palūkanos yra:
a) nuosavybės sąskaita;
b) ilgalaikio turto sąskaita;
c) trumpalaikio turto sąskaita.

3. Sąskaita Baldai yra:
a) ilgalaikis nematerialusis turtas;
b) ilgalaikis materialusis turtas;
c) trumpalaikis turtas.

4. Sąskaita Iš anksto apmokėtas draudimas yra:
a) trumpalaikio turto sąskaita;
b) pelno ataskaitos sąskaita;
c) ilgalaikio turto sąskaita.

5. Mokamos bankui palūkanos už kreditą yra:
a) įmonės pajamos;
b) įmonės sąnaudos;
c) nėra teisingo atsakymo.

6. Sąskaita Akcinis kapitalas yra:
a) savininkų įnašai;
b) įmonės veiklos rezultatas;
c) savininkų įnašai ir įmonės veiklos rezultatas.

7. Sąskaita Prestižas yra:

a) ilgalaikis materialusis turtas;
b) trumpalaikis turtas;
c) savininkų nuosavybė;
d) ilgalaikis nematerialusis turtas.

8. Sąskaita Medžiagos yra:

a) trumpalaikio turto sąskaita;
b) ilgalaikio turto sąskaita;
c) sąnaudų sąskaita.

9. Turime šiuos sąskaitų likučius:

Pajamos	10 000
Prekės	3000
Medžiagų sąnaudos	8000
Neuždirbtos pajamos	1000
Nepaskirstytas pelnas	?

Apskaičiuokite trūkstamą sumą.

10. Skolą tiekėjams įmonė registruoja:

a) pardavus prekes išsimokėtinai;
b) nupirkus prekes išsimokėtinai;
c) gavus pinigus už dar neišsiųstas prekes.

11. Turime balanso straipsnius:

Skola tiekėjams	5000
Prekės	3000
Gauti išankstiniai apmokėjimai	1600
Iš anksto apmokėta nuoma	2600
Mokėtini atlyginimai	3000
Pirkėjų įsiskolinimas	4000

Apskaičiuokite balanso sumą.

12. Turime sąskaitų likučius:

Palūkanų sąnaudos	430
Iš anksto apmokėtas draudimas	1600

Pervežimų pajamos	1500
Trumpalaikė skola bankui	10 000
Atlyginimų sąnaudos	3600
Nuomos pajamos	1200

Apskaičiuokite nepaskirstytąjį pelną (nuostolius)

13. Turime šias balanso sudėtines dalis:

Trumpalaikis turtas	6800
Skolintojų nuosavybė	15 000
Ilgalaikis turtas	30 000

Apskaičiuokite savininkų nuosavybę

14. Sąskaita Neuždirbtos pajamos yra:

a) skolintojų nuosavybės sąskaita;
b) Pelno ataskaitos sąskaitą;
c) Savininkų nuosavybės sąskaita.

15. Turime šiuos sąskaitų likučius:

Pinigai	1400
Skola tiekėjams	800
Iš anksto apmokėta nuoma	1200
Akcinis kapitalas	10 000
Baldai	?

Apskaičiuokite trūkstamą sumą

16. Į pelno ataskaitą yra įtraukiamos:

a) pajamų sąskaitos;
b) savininkų ir skolintojų nuosavybės sąskaitos;
c) pajamų ir sąnaudų sąskaitos.

17. Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) yra:

a) savininkų nuosavybė;
b) įmonės veiklos rezultatas;
c) skolintojų nuosavybė;
d) teisingi (a) ir (b) atsakymai.

18. Turime sąskaitų likučius:

Pinigai	3000
Kompiuteris	4500
Medžiagos	2600
Skola tiekėjams	8000
Gautinos palūkanos	1800
Pirkėjų įsiskolinimas	4000

Apskaičiuokite trumpalaikį turtą.

19. Turime šiuos sąskaitų likučius:

Klientų įsiskolinimas	3000
Mokėtini atlyginimai	2000
Skola tiekėjams	4000
Gauti išankstiniai apmokėjimai	1000
Iš anksto apmokėta nuoma	900

Apskaičiuokite skolintojų nuosavybę.

20. Turime šiuos sąskaitų likučius:

Ilgalaikė skola bankui	25 000
Prestižas	10 000
Kompiuteris	4500
Iš anksto apmokėta nuoma	3600
Automobilis	12 000

Apskaičiuokite ilgalaikį materialųjį turtą.

21. Turime šiuos sąskaitų likučius:

Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	1200
Pardavimų pajamos	2500
Gautini dividendai	1500
Neuždirbtos pajamos	1000

Kiek pajamų uždirbo įmonė?

22. Nuosavybė yra:

a) įmonės įsipareigojimai apmokėti už turtą;
b) savininkų turto ir skolintojų turto interesai;
c) savininkų turto interesai.

23. Turime šiuos sąskaitų likučius:

Mokėtinas pelno mokestis	2000
Pirkėjų įsiskolinimas	6000
Akcinis kapitalas	10 000
Ilgalaikis finansinis turtas	12 000
Skola tiekėjams	?

Apskaičiuokite trūkstamą sumą.

24. Turime šiuos sąskaitų likučius:

Pardavimų pajamos	15 000
Skola tiekėjams	1500
Neuždirbtos pajamos	3000
Pirkėjų įsiskolinimas	2000
Mokėtina reklama	1000
Akcinis kapitalas	10 000

Apskaičiuokite skolintojų nuosavybę.

25. Turime šiuos sąskaitų likučius:

Pinigai	3500
Skola tiekėjams	1200
Prestižas	10 000
Mokėtini dividendai	2500
Gautinos sumos	4000
Pagaminta produkcija	5000

Apskaičiuokite trumpalaikį turtą.

26. Ilgalaikis turtas yra:

a) turtas, sunaudojamas per ne ilgesnį kaip 1 metų laikotarpį;
b) turtas, kuris tarnauja ilgiau nei 1 metai;
c) turtas, kuris tarnauja ilgiau nei 1 metai ir kurio vertė ne mažesnė už įmonės nustatytąją.

27. Turtas yra:

a) savininkų ir skolintojų turto interesai;
b) visi ekonominiai ištekliai, duodantys naudą įmonei ir turintys savininką;
c) viskas, kas vertinga ir turi savininką;

d) teisingi (b) ir (c) atsakymai

28. Turime šiuos sąskaitų likučius:

Rezervai	1500
Trumpalaikė skola bankui	10000
Akcinis kapitalas	25000
Mokėtinos palūkanos	6500
Pardavimų pajamos	8000
Nepaskirstytasis pelnas nuostoliai	(3500)

Apskaičiuokite savininkų nuosavybę.

29. Pirkėjų įsiskolinimą įmonė registruoja:

a) pardavus prekes išsimokėtinai;
b) nupirkus prekes išsimokėtinai;
c) sumokėjus avansą už dar negautas prekes.

30. Turime šiuos sąskaitų likučius:

Atlyginimų sąnaudos	12 000
Neuždirbtos pajamos	3000
Prekės	8000
Pardavimų pajamos	11 000

Apskaičiuokite nepaskirstytąjį pelną (nuostolius).

UŽDUOTYS

2.1 pratimas

Įmonės „Vėjas“ 20X9 m. gruodžio 31 d. balanso kai kurie straipsniai įrašyti netinkamose vietose.

Teisingai sugrupuokite straipsnius, atsižvelgdami į jų atspindėjimo balanse tvarką.

Įmonės „Vėjas“
20X9 m. gruodžio 31 d.
Balansas (Lt)

Eil. Nr.	TURTAS	Suma	Eil. Nr.	Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai	Suma
1.	Atsargos	28 476	1.	Patentai	193 010
2.	Trumpalaikė banko paskola	182 800	2.	Ateinančių laikotarpių sąnaudos	30 096
3.	Pinigai	57 508	3.	Akcinis kapitalas	240 000
4.	Nepaskirstytas pelnas	40 306	4.	Perparduoti skirtos prekės	84 704
5.	Įrengimai	240 000	5.	Pirkėjų skola	107 296
6.	Ataskaitinių metų pelnas	200 000	6.	Ilgalaikė paskola pastatui statyti	85 984
			7.	Medžiagos	8000
	Turtas iš viso:	**749 090**		**Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai iš viso:**	**749 090**

2.2 pratimas

Įmonės „Gaida“ 20X9 m. kovo 31d. balanso kai kurie straipsniai įrašyti netinkamose vietose.

Teisingai sugrupuokite straipsnius, atsižvelgdami į jų atspindėjimo balanse tvarką

Įmonės „Gaida“
20X9 m. kovo 31d.
Balansas (Lt)

Eil. Nr.	TURTAS	SUMA	Eil. Nr.	Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai	SUMA
1.	Ateinančių laikotarpių nuoma	11 100	1.	Pinigai	2800
2.	Transporto priemonės	8100	2.	Akcinis kapitalas	20 200
3.	Įrengimai	30 100	3.	Skolos įmonei	1400
4.	Mokėtinas atlyginimas	500	4.	Nepaskirstytasis pelnas	29 100

5.	Ilgalaikės skolos bankui	17 600	5.	Žemė	15 000
			6.	Įrengimų nusidėvėjimo suma	(1100)
	Turtas iš viso:	**67 400**		**Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai iš viso:**	**67 400**

2.3 pratimas

Pateikiame akcinės bendrovės „Marios“ sąskaitų likučius (Lt) 20X9 m. gruodžio 31d.

1. Sudarykite AB „Marios“ 20X9 m. gruodžio 31d.
2. Sudarykite AB „Marios“ 20X9 m. gruodžio 31d. pelno (nuostolių) atskaitą

Eil. Nr.	**Sąskaitų pavadinimai**	**Suma**
1.	Pinigai	14 300
2.	Darbo užmokesčio sąnaudos	5100
3.	Iš anksto apmokėta nuoma	400
4.	Transporto priemonių nusidėvėjimo sąnaudos	17 000
5.	Akcinis kapitalas	165 500
6.	Įrengimų įsigijimo savikaina	46 500
7.	Nuomos sąnaudos	25 000
8.	Grynasis pelnas	45 120
9.	Palūkanų sąnaudos	4300
10.	Žemė	150 000
11.	Pastatų ir įrengimų nusidėvėjimas	(2000)
12.	Pirkėjų skolos	12 700
13.	Reklamos sąnaudos	3200
14.	Nepaskirstytasis pelnas	42 000
15.	Žaliavų sąnaudos	21 000
16.	Skolos tiekėjams	39 500
17.	Pardavimai	120 720
18.	Pastatai	137 120
19.	Ilgalaikės skolos bankui	104 000
20.	Patentai	37 100

2.4 pratimas

Pateikiame UAB „Tvarka“ 20X9m. sausio 31d. balanso sąskaitų likučius. Sugrupuokite turto, nuosavybės ir įsipareigojimų straipsnius, atsižvelgdami į jų atsispindėjimo balanse tvarką. Apskaičiuokite balanso sumą.

1.	Akcinis kapitalas	56 400
2.	Pinigai	5600
3.	Mokėtini atlyginimai	14 850
4.	Nebaigta gamyba	28 300
5.	Įrengimai	4500
6.	Įrengimų nusidėvėjimas	(1 650)
7.	Žaliavos	17 880
8.	Skola tiekėjams	12 900
9.	Išankstiniai apmokėjimai už paslaugas	470
10.	Sandėlis	92 000
11.	Sandėlio nusidėvėjimas	(53 500)
12.	Ilgalaikė skola bankui	35 000
13.	Mokėtinas socialinis draudimas	5050
14.	Pirkėjų įsiskolinimas	25 000
15.	mokėtinos palūkanos	300
16.	Pagaminta produkcija	16 800
17.	Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)	10 900

2.5 pratimas

Šios operacijos buvo atliktos akcinėje bendrovėje „Gėlė“ per 20X9 m. lapkritį – jos pirmąjį veiklos mėnesį.

1. Sudarykite ūkinių operacijų įtakos apskaitinei lygybei lentelę (pagal toliau pateiktą formą).

Eil. Nr.	**TURTAS**				**Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai**			
	Transporto priemonės	Atsargos	Pinigai	Iš anksto apmokėta nuoma	Akcinis kapitalas	Skola tiekėjams	Skola bankui	+Pajamos - Sąnaudos
1.								
2.								

2.Parenkite supaprastintą, išskiriant pajamų ir sąnaudų straipsnius, įmonės „Gėlė“ lakričio mėnesio pelno (nuostolių) ataskaitą.

3. Parenkite 20X9 m. lapkričio 1d. ir 20X9 m. lapkričio 30d. balansą.

Eil. Nr.	Data	Operacijos turinys
1.	Lapkričio 1d.	Išleista paprastųjų akcijų už 100 000 Lt.
2.	Lapkričio 2d.	Iš banko vieneriems metams gauta 40 000 Lt paskola..
3.	Lapkričio 3d.	Sumokėta 750 Lt už lapkričio, gruodžio ir sausio mėn. patalpų nuomą (po 250 Lt už mėnesį) Lapkričio mėn. nuomos suma priskirta sąnaudoms iš karto.
4.	Lapkričio 4d.	Pasirašyta darbo kolektyvinė sutartis.
5.	Lapkričio 5d.	Įsigytas sunkvežimis už 7000 Lt.
6.	Lapkričio 7d.	Sumokėta 200 Lt už lapkričio mėn. sunkvežimio draudimą ir atskirai 150 Lt už įmonės reklamą.
7.	Lapkričio 8d.	Už 500 Lt nupirkta gėlių sėklų.
8.	Lapkričio 10d.	AB „Gėlė“ gavo 1200 Lt už pateiktą produkciją.
9.	Lapkričio 11d.	Gauta 750 Lt už parduotas prekes.
10.	Lapkričio 14d.	Išmokėta 3 400 Lt darbo užmokesčio už 2 sav.
11.	Lapkričio 17d.	Nupirkta trąšų gėlėms už 50 Lt.
12.	Lapkričio 20d.	Gauta iš tiekėjo medžiagų už 600Lt. Skolą tiekėjams įsipareigota padengti per 7 dienas.
13.	Lapkričio 21d.	Parduota prekių už 4 000 Lt.
14.	Lapkričio 22d.	Klientas apmokėjo 1700 Lt sąskaita už atliktus apželdinimo darbus.
15.	Lapkričio 28d.	Grąžinta lapkričio 20d. skola tiekėjams – 600 Lt.
16.	Lapkričio 30d.	Nustatyta, kad per lapkričio mėn. iki šios dienos įmonė patyrė ir apmokėjo dar ir tokias sąnaudas: elektros energijos (120 Lt), telefono (40 Lt), transporto naudojimo (360 Lt).

2.6 pratimas

Pateikiame UAB „Alksnis“ 20X9 m. sausio 31d. pelno ataskaitos ir balanso sąskaitų likučius. Sudarykite pelno (nuostolių) atskaitą ir balansą.

1.	Ilgalaikis finansinis turtas	20 000
2.	Staklės	5000
3.	Paprastosios akcijos	41 500
4.	Mokėtini atlyginimai	3700
5.	Žaliavos	3500
6.	Trumpalaikė skola bankui	40 000
7.	Komplektavimo gaminiai	5000
8.	Staklių nusidėvėjimas	(1500)
9.	Gautini dividendai	4000

10.	Pirkėjų įsiskolinimas	8750
11.	Palūkanų sąnaudos	500
12.	Atlyginimų sąnaudos	13 000
13.	Prekės	14 000
14.	Komunalinių patarnavimų sąnaudos	2500
15.	Mokėtinos palūkanos	1000
16.	Pastatas	75 000
17.	Mokėtini dividendai	10 000
18.	Iš anksto apmokėta nuoma	1200
19.	Pinigai	10 000
20.	Pardavimų pajamos	50 000
21.	Sandėlio nuomos sąnaudos	3000
22.	Paslaugų pajamos	4000
23.	Patalpų remonto sąnaudos	4900
24.	Skola tiekėjams	10 310
25.	Pastato nusidėvėjimas	(18 750)
26.	Pagaminta produkcija	10 000
27.	Staklių nusidėvėjimo sąnaudos	100
28.	Pastato nusidėvėjimo sąnaudos	310

2.7 pratimas

Pateikiame UAB „Dangė“ 20X9 m. sausio 31d. pelno ataskaitos ir balanso sąskaitų likučius. Sudarykite pelno (nuostolių) atskaitą ir balansą.

1.	Pardavimų pajamos	29 000
2.	Akcinis kapitalas	50 000
3.	Pastatai	170 000
4.	Kitos mokėtinos skolos	600
5.	Telefono pokalbių sąnaudos	1550
6.	Komunalinių paslaugų sąnaudos	1800
7.	Pastatų nusidėvėjimas	(6600)
8.	Prekės	47 250
9.	Automobilio nusidėvėjimas	(3 083)
10.	Nuomos pajamos	2300
11.	Atlyginimo sąnaudos	15 000
12.	Socialinio draudimo sąnaudos	4650
13.	Įmokų į garantinį fondą sąnaudos	30
14.	Automobilis	18 500

15.	Ilgalaikė skola bankui	100 000
16.	Gauti išankstiniai apmokėjimai	5100
17.	Pirkėjų įsiskolinimas	3250
18.	Reklamos pajamos	4500
19.	Palūkanų sąnaudos	500
20.	Pastatų nusidėvėjimo sąnaudos	660
21.	Mokėtini atlyginimai	9500
22.	Skola tiekėjams	43 885
23.	Mokėtinos socialinio draudimo įmokos	5100
24.	Pinigai	1720
25.	Mokėtinos palūkanos	500
26.	Automobilio nusidėvėjimo sąnaudos	308
27.	Mokėtinas gyventojų pajamų mokestis	5050

2.8 pratimas

Pateikiame UAB „Ranga“ 20X9 m. gruodžio 31d. pelno ataskaitos ir balanso sąskaitų likučius. Sudarykite pelno (nuostolių) atskaitą ir balansą.

1.	Patalpų nuomos sąnaudos	12 000
2.	Trumpalaikė skola bankui	10 000
3.	Krovininis automobilis	45 000
4.	Krovininio automobilio nusidėvėjimas	(23 000)
5.	Krovininio automobilio nusidėvėjimas sąnaudos	9000
6.	Klientų įsiskolinimas	24 670
7.	Telefono pokalbių sąnaudos	14 000
8.	Statybos darbų pajamos	135 000
9.	Statybinės medžiagos	50 000
10.	Mokėtina skola už telefono pokalbius	1000
11.	Neuždirbtos pajamos	4000
12.	Statybinių medžiagų sąnaudos	70 000
13.	Transporto nuomos pajamos	14 000
14.	Pinigai	4500
15.	Komandiruočių sąnaudos	8000
16.	Kompiuteris	5000
17.	Mokėtini atlyginimai	7500
18.	Dažai	10 000
19.	Akcinis kapitalas	142 320
20.	Iš anksto apmokėtas draudimas	3400

21.	Atlyginimų sąnaudos	65 000
22.	Trumpalaikiai vertybiniai popieriai	8000
23.	Reklamos sąnaudos	3000
24.	Kompiuterinė programa	2500
25.	Kompiuterinės programos amortizacija	(1250)
26.	Skola tiekėjams	5500
27.	Patalpų šildymo sąnaudos	5870
28.	Dažų sąnaudos	4000
29.	Mokėtina skola už patalpų nuomą	1200
30.	Kompiuterinės programos amortizacijos sąnaudos	830

2.9 pratimas

Nustatykite apyvartinio kapitalo dydį ir apskaičiuokite apyvartinio kapitalo koeficientą. Pakomentuokite kiekvienu atveju gauta naują reikšmę.

a) 20X9 12 31 Nuosavas kapitalas 120 000 Lt _____ Ilgalaikiai Įsipareigojimai 30 000 Lt _____ Ilgalaikis turtas 80 000 Lt _____	**b) 20X9 12 31** Nuosavas kapitalas 43 000 Lt _____ Ilgalaikiai įsipareigojimai 2000 Lt _____ Ilgalaikis turtas 60 000 Lt _____	**c) 20X9 12 31** Nuosavas kapitalas 34 000 _____ Ilgalaikiai įsipareigojimai 5000 Lt _____ Ilgalaikis turtas 39 000 Lt _____

III SKYRIUS
APSKAITOS PROCESAS IR JO ORGANIZAVIMAS

TESTAI

1. Kuris iš pateiktų sąskaitos apibrėžimų yra teisingas:
a) sąskaita yra apskaitos registras, kuriame registruojami tik objekto padidėjimai;
b) sąskaita yra apskaitos registras, kuriame registruojami objekto padidėjimai ir sumažėjimai;
c) sąskaita yra atskiras popieriaus lapas, kuriame registruojami tik apskaičiuoti likučiai.

2. Kiekvienai pajamų ir sąnaudų rūšiai yra naudojama:
a) atskira sąskaita;
b) visų rūšių pajamoms - viena sąskaita;
c) visų rūšių sąnaudoms - viena sąskaita;
d) teisingi (b) ir (c) atsakymai.

3. Skiltis, esanti kairėje sąskaitos pusėje, yra vadinama:
a) nuosavybės sąskaitų – kreditu;
b) pajamų sąskaitų – kreditu
c) visų rūšių sąskaitų – debetu

4. Dvejybiniu įrašu yra vadinama:
a) dviejų sąskaitų įrašymas debete;
b) kiekvieno ūkinio fakto atspindėjimas vienos sąskaitos debete, o kitos – kredite;
c) nėra teisingo atsakymo.

5. Sąskaitų korespondenciją sudaro:
a) ne daugiau kaip dvi sąskaitos;
b) ne mažiau kaip dvi sąskaitos;
c) viena sąskaita.

6. **Turto ir sąnaudų sąskaitų objektų padidėjimai įrašomi:**
   a) sąskaitos **Debete**;
   b) sąskaitos **Kredite**;
   c) sąskaitos **Debete** arba **Kredite**.

7. **Įmonė gavo 1000 Lt už parduotą produkciją. Kokią sąskaitų korespondenciją atliksite:**

a)	D Pajamos	1000
	K Pinigai	1000
b)	D Klientų įsiskolinimas	1000
	K Pajamos	1000
c)	D Pinigai	1000
	K Pajamos	1000

8. **Įmonė įsigijo programinę įrangą už 3500 Lt išsimokėtinai. Kokią sąskaitų korespondenciją atliksite:**

a)	D Skola tiekėjams	3500
	K Programinė įranga	3500
b)	D Programinė įranga	3500
	K Skola tiekėjams	3500
c)	D Programinė įranga	3500
	K Pinigai	3500

9. **Visos ūkinės operacijos dvejybiniu įrašu pirmiausiai yra registruojamos:**
   a) Didžiosios knygos sąskaitose;
   b) Bendrajame žurnale;
   c) Sąskaitų faktūrų registravimo žurnale.

10. **Dvejybinis įrašas užtikrina, kad po kiekvieno ūkinio fakto užfiksavimo išlaikoma:**
   a) apskaitos lygybė;
   b) balansas;
   c) įrašytų sąskaitų debeto sumos lygybė su kredito suma;
   d) teisingi (a), (b) ir (c) atsakymai.

11. Bendrojo žurnalo skiltyje Turinys pirmiausia įrašomi:
a) debetuojamų sąskaitų pavadinimai;
b) kredituojamų sąskaitų pavadinimai;
c) nesvarbu, ką pirmiau rašyti.

12. Sudėtiniu įrašu vadinama, jeigu Bendrajame žurnale įrašoma:
a) viena debetuojama ir viena kredituojama sąskaita;
b) daugiau kaip dvi koresponduojamos sąskaitos;
c) nėra teisingo atsakymo.

13. Įmonė įsigijo atsargų už 5700 Lt. Sumokėjo 2700 Lt. Likusią sumą sumokė per 10 dienų. Įrašykite ūkinę operaciją į **Bendrąjį žurnalą.**

14. Bendrovė pardavė produkciją už 2850 Lt. Pirkėjai sumokėjo 1850 Lt iš karto, o likusią skolą įsipareigojo sumokėti per 20 dienų. Įrašykite ūkinę operaciją į **Bendrąjį žurnalą**.

15. Įmonė įsigijo stakles už 3500 Lt ir atsarginių dalių staklių remontui už 540 Lt. Už atsargines dalis įmonė atsiskaitė iš karto. Už stakles įsipareigojo sumokėti per 30 dienų. Įrašykite ūkinę operaciją į **Bendrąjį žurnalą**.

16. Sausio 31d. išmokėtas 7500 Lt darbo užmokestis darbuotojams ir sumokėta 250 Lt palūkanų bankui. Įrašykite ūkinę operaciją į **Bendrąjį žurnalą**.

17. Apskaitoje ūkinės operacijos registruojamos remiantis:
a) sutartimis tarp įmonių;
b) pirminiais apskaitos dokumentais;
c) įmonės vadovo nurodymu.

18. Turto ir sąnaudų sąskaitos turi:
a) tik kreditinius likučius;
b) tik debetinius likučius;
c) nėra teisingo atsakymo.

19. Normalus pajamų sąskaitos likutis yra:

a) kreditinis;
b) debetinis;
c) gali būti kreditinis, ir debetinis.

20. Kas sudaro kiekvienos sąskaitos kredito apyvartą:

a) kairėje sąskaitos pusėje esanti skaičių suma;
b) dešinėje pusėje esanti skaičių suma;
c) tik nuosavybės ir pajamų sąskaitų dešinėje pusėje esanti skaičių suma.

21. Sąskaitoje Pirkėjų įsiskolinimas yra šie įrašai:

Likutis sausio 1d.	5800 Lt
Sausio mėn. Kredito apyvarta	6480 Lt
Sausio mėn. Debeto apyvarta	3750 Lt

Apskaičiuokite sausio 31d. sąskaitos likutį.

22. Sąskaitoje Mokėtini atlyginimai yra šie įrašai:

Likutis kovo 1d.	7550 Lt
Kovo mėn. Debeto apyvarta	9800 Lt
Kovo mėn. Kredito apyvarta	14600 Lt

23. Sąskaitoje Skola tiekėjams balandžio mėn. yra šie įrašai:

Likutis balandžio 1d.			1200 Lt
Kredite:	04.05	1500	
	04.15	2300	
	04.22	1850	
Debete:	04.15	3000	
	04.20	1670	
	04.28	2180	

Apskaičiuokite balandžio 30d. sąskaitos likutį.

24. Kuriai sąskaitų klasei priskirsite sąskaitą Gautini dividendai:

a) ketvirtai klasei;
b) antrai klasei;
c) trečiai klasei.

25. Kuriai sąskaitų klasei priskirsite sąskaitą Gauti išankstiniai apmokėjimai:

a) ketvirtai klasei;
b) antrai klasei;
c) trečiai klasei;

26. Sąskaita Palūkanų sąnaudos yra:

a) penktos klasės sąskaita;
b) ketvirtos klasės sąskaita;
c) šeštos klasės sąskaita.

27. Sąskaita Nuomos pajamos yra:

a) penktos klasės sąskaita;
b) ketvirtos klasės sąskaita.
c) šeštos klasės sąskaita.

28. Įmonės Didžiąją knygą sudaro:

a) susistemintas pagal klases sąskaitų rinkinys;
b) bet kaip sudarytas sąskaitų rinkinys;
c) sisteminis registras;
d) teisingi (a) ir (c) atsakymai.

29. Duomenys į Didžiosios knygos sąskaitas yra perkeliami:

a) tiesiogiai iš pirminių apskaitos dokumentų;
b) iš bendrojo žurnalo;
c) nereglamentuojama.

30. Kada apskaičiuojami Didžiosios knygos sąskaitų likučiai:

a) paskutinę kalendorinę mėnesio dieną;
b) paskutinio įrašo sąskaitoje dieną;
c) paskutinę ūkinių metų dieną.

31. Bandomasis balansas yra lentelė, kurioje pateikiami:

a) debetiniai ir kreditiniai tik turto ir nuosavybės sąskaitų likučiai;
b) debetiniai ir kreditiniai tik pajamų ir sąnaudų sąskaitų likučiai;

c) debetiniai ir kreditiniai vidų **Didžiosios knygos** sąskaitų likučiai.

32. Į Bandomąjį balansą yra įrašomi sąskaitų likučiai, susiformavę:

a) ataskaitinio laikotarpio pradžioje;
b) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

33. Bandomasis balansas yra sudaromas, siekiant patikrinti:

a) ar teisingai apskaičiuoti sąskaitų likučiai;
b) ar teisingai perkelti duomenys iš Bendrojo žurnalo į sąskaitas;
c) ar visų debetinių likučių suma yra lygi kreditinių likučių sumai;
d) teisingi (a) (b) ir (c) atsakymai.

34. Bandomasis balansas yra pradedamas nuo:

a) trumpalaikio turto sąskaitų;
b) savininkų nuosavybės sąskaitų;
c) ilgalaikio turto sąskaitų.

35. Į Bandomąjį balansą yra įrašomi:

a) analitinių sąskaitų likučiai;
b) sintetinių sąskaitų likučiai;
c) ir analitinių, ir sintetinių sąskaitų likučiai.

36. Pateikiami sausio 31 d. sąskaitų likučiai:

Klientų įsiskolinimas	1770
Akcinis kapitalas	10000
Atlyginimų sąnaudos	6650
Mokėtina reklama	120
Remonto pajamos	1500
Programinė įranga	3200

Apskaičiuokite **Bandomojo balanso** debeto ir kredito sumą.

37. Pateikiami balandžio 30 d. sąskaitų likučiai:

Pastatas	60000
Gauti išankstiniai apmokėjimai	8000
Nuomos sąnaudos	6000
Skola tiekėjams	11000
Iš anksto apmokėta nuoma	2000
Pajamos	52000
Pirkėjų įsiskolinimas	3000

Apskaičiuokite Bandomojo balanso balandžio 30 d. debeto ir kredito sumą.

38. Pateikiamos spalio mėn. ūkinės operacijos:

- Gauta 1600 Lt už prekes, kurias pirkėjai atsiėmė iš karto;
- Gauta 1500 Lt už prekes, kurios bus išsiųstos pirkėjams lapkričio mėn.;
- Už 10000 Lt parduota prekių išsimokėtinai. Pirkėjas sumokės lapkričio mėn.

Apskaičiuokite, kiek pajamų uždirbo įmonė spalio mėn.

39. Pateikiamos lapkričio mėn. ūkinės operacijos:

- Sumokėta 3000 Lt už įsigytas prekes;
- Sumokėta 1000 Lt už lapkričio mėn. patalpų nuomą;
- Už 10000 Lt nupirkti baldai;
- Išmokėta 5000 Lt atlyginimų už lapkričio mėn.

Apskaičiuokite, kiek sąnaudų patyrė įmonė lapkričio mėn.

40. Pateikiamos rugsėjo mėn. ūkinės operacijos:

- Sumokėta 250 Lt už prekių transportavimą;
- Gauta 150 Lt sąskaita už paskelbtą reklamą. Sąskaitą įmonė apmokės per 30 dienų
- Sumokėta 1200 Lt už įsigytas medžiagas;
- Sumokėta 120 Lt už spalio mėnesio prenumeratą.

Apskaičiuokite, kiek sąnaudų patyrė įmonė rugsėjo mėn.

41. Kada apskaitoje fiksuojami ūkiniai faktai:

a) kai sumokami pinigai;

b) kai pasirašomos sutartys;
c) kai jie įvyksta.

42. Ką atspindi koreguojantys įrašai:
a) išankstinius apmokėjimus;
b) kelių ataskaitinių laikotarpių pajamas ir sąnaudas;
c) vieno ataskaitinio laikotarpio pajamas ir sąnaudas.

43. Kada atliekami koreguojantys įrašai:
a) įvykus ūkiniam faktui;
b) pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui;
c) abu atsakymai teisingi.

UŽDUOTYS

3.1 pratimas

Pateikiame ūkines operacijas, susijusias su atsargomis. Perkelkite šiuos duomenis į sąskaitą **Atsargos**. Apskaičiuokite sąskaitų debetinę ir kreditinę apyvartas bei sąskaitos likutį:

a) už 2500 Lt įsigyta atsargų. Sumokėti pinigai.
b) Produkcijai pagaminti sunaudota atsargų už 2300 Lt.
c) Už 1800 Lt įsigyta atsargų išsimokėtinai.
d) Pavogta atsargų už 500 Lt.
e) Sunaudota atsargų remontui už 850Lt.

3.2 pratimas

Pateikiame ūkines operacijas, susijusias su turto įsigijimu išsimokėtinai. Perkelkite šiuos duomenis į sąskaitą **Skola tiekėjams**. Apskaičiuokite sąskaitos debetinę ir kreditinę apyvartas bei sąskaitos likutį:

a) Už 5600 Lt įsigyta prekių. Tiekėjams įmonė sumokės per 15 dienų.
b) Už 4500 Lt nupirkta įrengimų išsimokėtinai.
c) Sumokėta dalis skolos (3600 Lt) už (a) operacijoje įsigytas prekes.
d) Už 427 Lt nupirktas mobilusis telefonas išsimokėtinai.

e) Sumokėta tiekėjams 4500 Lt už (b) operacijoje įsigytus įrengimus.

3.3 pratimas

Pateikiame ūkines operacijas, susijusias su pajamų uždirbimu. Perkelkite šiuos duomenis į sąskaitą **Pajamos**. Apskaičiuokite sąskaitos likutį.

a) Parduota prekių pirkėjams už 1500 Lt. Gauti pinigai.
b) Klientai sumokėjo įmonei 1700 Lt nuomos mokestį už išnuomotą jiems automobilį.
c) Už 2500 Lt parduota prekių. Pirkėjai įsipareigojo sumokėti per 10 dienų.
d) Klientams išrašyta 1200 Lt sąskaita už išnuomotas jiems patalpas. Sąskaitą klientai apmokės per 15 dienų.

3.4 pratimas

Pateikiame ūkines operacijas, susijusias su sąnaudų patyrimu. Perkelkite šiuos duomenis į sąskaitą **Sąnaudos**. Apskaičiuokite sąskaitos likutį:

a) Darbuotojams priskaičiuota ir išmokėta 10500 Lt atlyginimų.
b) Sumokėta 660 Lt už patalpų šildymą.
c) Gauta 170 Lt sąskaita už telefono pokalbius. Sąskaitą įmonė apmokės per 5 dienas.
d) Sunaudota medžiagų už 510 Lt. Jos buvo įsigytos išsimokėtinai.

3.5 pratimas

Nustatykite, kokios ūkinės operacijos užregistruotos **Didžiosios knygos** sąskaitose.

D Pinigai	K
1) 200 000	
	2) 180 000
	3) 15 000
7) 23 000	
	8) 14 800
10) 11 570	
	11) 12 000
	12) 3500
	13) 1850

D Akcinis kapitalas	K
	1) 200 000

D Pajamos	K
	4) 23 000
	10) 11 570

D Pastatas K	
2) 180 000	

D Skola tiekėjams K	
	6) 12 000
	9) 8900
11) 12 000	

D Žaliavų sąnaudos K	
5) 14 000	

D Žaliavos K	
3) 15 000	
	5) 14 000
9) 8900	

D Atlyginimų sąnaudos K	
8) 14 800	

D Pirkėjų įsiskolin. K	
4) 23 000	
	7) 23 000

D Komandiruočių sąnaud. K	
12) 3500	

D Automobilis K	
6) 12 000	

D Iš anksto apmokėtas pastato draudimas K	
13) 1850	

3.6 pratimas

UAB „Rytas“ pagrindinė veikla - prekyba. Šios įmonės 20X9 m. rugpjūčio 31d. buvo tokie sąskaitų likučiai (litais):

Sandėlis	25 000
Prekės	25 600
Pinigai	9400
Akcinis kapitalas	47 000
Skola tiekėjams	3000
Skola bankui	10 000

Rugsėjo mėnesio ūkinės operacijos:

1. Rugsėjo 5 d.	Pasirašyta sutartis dėl patalpų nuomos ir sumokėta 1300 Lt už rugsėjį.
2. Rugsėjo 5 d.	Sumokėta tiekėjams 3000 Lt už prekes, pirktas rugpjūčio mėn.
3. Rugsėjo 8 d.	Išrašyta 25500 Lt sąskaita už parduotas prekes. Pirkėjai įsipareigojo apmokėti per 15 dienų.
4. Rugsėjo 10 d.	Sumokėta 210 Lt už rugsėjo mėn. prenumeratą.
5. Rugsėjo 13 d.	Nupirkta prekių už 28000 Lt. Tiekėjams įmonė sumokės per 30 dienų.
6. Rugsėjo 15 d.	Už 3500 Lt nupirktas kompiuteris.

7. Rugsėjo 15 d.	Pirkėjai sumokėjo dalį skolos (15500 Lt) už rugsėjo 8 d. pirktas iš įmones prekes.
8. Rugsėjo 20 d.	Už 13500 Lt parduotą prekių. Gauti pinigai.
9. Rugsėjo 21 d.	Grąžinta 10000 Lt skola bankui ir sumokėtos 65 Lt rugsėjo mėn. palūkanos.
10. Rugsėjo 22 d.	Sumokėta tiekėjams dalis skolos (8500 Lt) už rugsėjo 13 d. pirktas prekes.
11. Rugsėjo 23 d.	Už 27800 Lt parduota prekių išsimokėtinai.
12. Rugsėjo 26 d.	Už sandėlio remontą sumokėta 3700 Lt.
13. Rugsėjo 30 d.	Iš transporto organizacijos už prekių atvežimą gauta 230 Lt sąskaita. Įmonė sąskaita apmokės per 10 dienų.
14. Rugsėjo 30 d.	Atlikus inventorizaciją, nustatyta, kad rugsėjo mėnesį sunaudota prekių už 52600 Lt.

REIKIA:

1. Atidaryti sąskaitas ir įrašyti jose likučius rugsėjo 1 d.
2. Užregistruoti ūkines operacijas **Bendrajame žurnale (BŽ).**
3. Perkelti duomenis iš **BŽ** į **Didžiosios knygos (DK)** sąskaitas. **DK** sąskaitas išdėstyti į **Turto, Nuosavybės ir Pelno ataskaitos** grupes.
4. Sudaryti rugsėjo mėn. pelno (nuostolių) ataskaitą.
5. Sudaryti rugsėjo 30d. balansą.

3.7 pratimas

AB „Projektas“ teikia patalpų nuomos paslaugas. Šios įmonės 20X9 m. lapkričio 30 d. buvo tokie sąskaitų likučiai (litais):

Pastatas	349 000
Pinigai	1350
Klientų įsiskolinimas	3900
Akcinis kapitalas	300 000
Mokėtina skola už šildymą	4250
Skola bankui	50 000

Gruodžio mėn. ūkinės operacijos:

1. Gruodžio 4 d.	Sumokėta dalis skolos (1000 Lt) už lapkričio mėn. patalpų šildymą.
2. Gruodžio 6 d.	Gauta 150 Lt sąskaita už paskelbtą reklamą. Įmonė sąskaitą apmokės per 10dienų.
3. Gruodžio 8 d.	Klientai sumokėjo 2400 Lt už gruodžio mėn. patalpų nuomą.
4. Gruodžio 12 d.	Sumokėta 350 Lt už dalyvavimą seminare apskaitos ir mokesčių klausimais.
5. Gruodžio 13 d.	Klientai sumokėjo skolą 3900 Lt už lapkričio mėn. patalpų nuomą.
6. Gruodžio 15 d.	Už 1340 Lt išsimokėtinai įsigyti du mobilieji telefonai.
7. Gruodžio 16 d.	Apmokėta gruodžio 6 d. gauta sąskaita už reklamą.
8. Gruodžio 20 d.	Už 180 Lt nupirkta ir sunaudota pašto ženklų ir vokų.
9. Gruodžio 27 d.	Iš naujo kliento pagal pasirašytą sutartį gautas 900 Lt avansas už kitų metų sausio mėn. patalpų nuomą.
10. Gruodžio 31 d.	Priskaičiuotos ir sumokėtos 430 Lt palūkanos bankui už gruodžio mėn.
11. Gruodžio 31 d.	Išmokėtas 6300 Lt darbo užmokestis už gruodį.
12. Gruodžio 31 d.	Klientams išrašytos sąskaitos už gruodžio mėn. patalpų nuomą, iš viso už 19000 Lt. Pagal pasirašytas sutartis jie sąskaitas turi apmokėti per 15 dienų.
13. Gruodžio 31 d.	Gauta 4800 Lt sąskaita už gruodžio mėnesio pastato šildymą. Sąskaitą įmonė apmokės iki kito mėnesio 15 dienos.

REIKIA:

1. Atidaryti sąskaitas ir įrašyti jose likučius gruodžio 1d.
2. Užregistruoti ūkines operacijas **Bendrajame žurnale (BŽ).**
3. Perkelti duomenis iš **BŽ** į **Didžiosios knygos (DK)** sąskaitas. **DK** sąskaitas išdėstyti į **Turto, Nuosavybės ir Pelno ataskaitos** grupes.
4. Sudaryti gruodžio mėn. pelno (nuostolių) ataskaitą.
5. Sudaryti gruodžio 31 d. balansą.

3.8 pratimas

Z. Puidoko individuali įmonė „Trasa“ teikia krovinių pervežimo paslaugas. Šios įmonės 20X9 m. kovo 1 d. buvo tokie sąskaitų likučiai (litais):

Transporto priemonės	25 000
Kuro atsargos	1500
Klientų įsiskolinimas	5800
Z. Puidoko kapitalas	2300
Skola bankui	30 000

Kovo mėnesio ūkinės operacijos:

1. Kovo 2 d.	Z. Puidokas įnešė į įmonės sąskaitą 6000 Lt asmeninių santaupų.
2. Kovo 3 d.	Už transporto priemonių draudimą sumokėta 3500 Lt už 20X9 m.
3. Kovo 4 d.	Už atliktas pervežimo paslaugas gauta iš klientų 3500 Lt.
4. Kovo 9 d.	Apmokėtos 250 Lt komandiruočių išlaidos vairuotojui ir nurašytas sunaudotas kuras už 1000 Lt.
5. Kovo 9 d.	Įsigyta atsarginių dalių transporto priemonių remontui už 2500 Lt. Sumokėti pinigai.
6. Kovo 14 d.	Išrašyta 2500 Lt sąskaita už pervežimo paslaugas. Klientai apmokės per 30 d.
7. Kovo 14 d.	Suremontuotas įmonės automobilis. Remontui sunaudota atsarginių dalių už 780 Lt.
8. Kovo 15 d.	Įsigyta kuro atsargų už 3800 Lt. Įmonė sąskaitą apmokės per 20 d.
9. Kovo 18 d.	Klientai sumokėjo 5800 Lt už vasario mėn. atliktas jiems pervežimo paslaugas.
10. Kovo 18 d.	Z. Puidokas išėmė 4000 Lt iš įmonės banko sąskaitos savo reikmėms.
11. Kovo 22 d.	Gauta 250 Lt sąskaita už paskelbtą reklamą. Sąskaitą įmonė apmokės per 10 d.

12.	Kovo 23 d.	Sumokėta 2000 Lt už kovo 15 d. įsigytas kuro atsargas.
13.	Kovo 25 d.	Išsimokėtinai atliktos pervežimo paslaugos už 1500 Lt. Sunaudota kuro už 650 Lt.
14.	Kovo 31 d.	Sumokėta bankui 250 Lt palūkanų už kovo mėnesį.
15.	Kovo 31 d.	Gauta 730 Lt sąskaita už kovo mėnesio telefono pokalbius. Sąskaitą įmonė apmokės per 10 d.

REIKIA:

1. Užregistruoti ūkines operacijas **Bendrajame žurnale (BŽ).**
2. Perkelti duomenis iš **BŽ** į **Didžiosios knygos (DK)** sąskaitas. **DK** sąskaitas išdėstyti į **Turto, Nuosavybės ir Pelno ataskaitos** grupes.
3. Sudaryti kovo mėn. pelno (nuostolių) ataskaitą.
4. Sudaryti kovo 31 d. balansą.

3.9 pratimas

AB „Draugystė“ pagrindinė veikla – prekyba. Šio įmonės 20X9 m. birželio 1 d. buvo tokie sąskaitų likučiai (litais):

Pastatas	120 000
Pirkėjų įsiskolinimas	15 000
Pinigai	14 500
Prekės	24 500
Akcinis kapitalas	150 000
Skola bankui	24 000

Birželio mėnesio ūkinės operacijos:

1.	Birželio 2 d.	Parduota prekių už 30000 Lt. Pirkėjai sumokės per 20 d.
2.	Birželio 3 d.	Nupirkti biuro baldai už 7000 Lt. Sumokėti pinigai.

3. Birželio 8 d.	Už birželio mėn. atliktą pastato remontą iš remonto bendrovės gauta 15000 Lt sąskaita. Įmonė sąskaitą apmokės per 30 d.
4. Birželio 8 d.	Nupirkta prekių už 7500 Lt. Sumokėti pinigai.
5. Birželio 10 d.	Gauta 15000 Lt už prekes, parduotas birželio 2 d.
6. Birželio 13 d.	Nupirkta prekių už 35000 Lt. Įmonė sąskaitą apmokės per 20 d.
7. Birželio 15 d.	Sumokėta 1200 Lt už antro pusmečio pastato draudimą.
8. Birželio 16 d.	Gauta 10000 Lt už parduotas prekes.
9. Birželio 21 d.	Sumokėtas 120 Lt telefono abonentinis mokestis už birželio mėn.
10. Birželio 21 d.	Sumokėta 9000 Lt už prekes, pirktas birželio 13 d.
11. Birželio 23 d.	Gauta 350 Lt sąskaita už paskelbta reklamą. Įmonė sąskaitą apmokės per 10 d.
12. Birželio 27 d.	Išrašyta 37000 Lt sąskaita už parduotas prekes. Pirkėjai sąskaitą apmokės per 10 d.
13. Birželio 27 d.	Sumokėta 2700 Lt transporto organizacijai už įmonės prekių pristatymą pirkėjams per birželio mėn.
14. Birželio 28 d.	Gauta likusi 15000 Lt suma už prekes, parduotas birželio 2 d.
15. Birželio 30 d.	Sumokėtos 165 Lt palūkanos bankui už birželį.
16. Birželio 30 d.	Pirkėjui sumokėjo 15000 Lt už prekes, kurias pirko iš įmonės gegužės mėn.
17. Birželio 30 d.	Per birželio mėn. sunaudota prekių už 57000 Lt.

REIKIA:

1. Užregistruoti ūkines operacijas **Bendrajame žurnale (BŽ).**
2. Perkelti duomenis iš **BŽ** į **Didžiosios knygos (DK)** sąskaitas. **DK** sąskaitas išdėstyti į **Turto, Nuosavybės ir Pelno ataskaitos** grupes.
3. Sudaryti birželio mėn. pelno (nuostolių) ataskaitą.
4. Sudaryti birželio 30 d. balansą.

3.10 pratimas

Pateikiamas AB „Oras“ 20X9 m. gruodžio 31 d. bandomasis balansas. Suraskite ir ištaisykite padarytas klaidas. Parenkite naują bandomąjį balansą. Išdėstykite sąskaitas pagal klases ir grupes.

AB „Oras“ 20X9 m. gruodžio 31 d.
Bandomasis balansas (Lt)

Eil. Nr.	Sąskaitų pavadinimai	Likučiai	
		Debeto	Kredito
1.	Pinigai	2870	
2.	Pagaminta produkcija	4700	
3.	Žaliavos	3500	
4.	Kompiuteris	2800	
5.	Gauti išankstiniai apmokėjimai	3500	
6.	Pastatas	178 000	
7.	Pirkėjų įsiskolinimas	4950	
8.	Kompiuterinė apskaitos programa	3000	
9.	Skola bankui		25 000
10.	Mokėtinos palūkanos		250
11.	Išankstiniai apmokėjimai už žaliavas		2900
12.	Akcinis kapitalas		150 000
13.	Mokėtini atlyginimai		10 500
14.	Skola tiekėjams		4390
15.	Pajamos	35 000	
16.	Žaliavų sąnaudos		12 500
17.	Transportavimo sąnaudos		850
18.	Reklamos sąnaudos		440
19.	Elektros energijos sąnaudos		1380
20.	Atlyginimų sąnaudos		10 500
21.	Palūkanų sąnaudos		250
	Iš viso:	**238 320**	**218 960**

3.11 pratimas

UAB „Apskaita“ teikia įmonėms buhalterines paslaugas. Šios įmonės 20X9 m. gruodžio 31 d. buvo tokie sąskaitų likučiai (litais):

Kompiuteriai	12 500
Kopijavimo aparatas	5500
Biuro popierius	450

Pinigai	3200
Akcinis kapitalas	17 150
Mokėtini dividendai	4500

20X9 m. sausio ir vasario mėn. ūkinės operacijos:

1. Sausio 8 d.	Už sutvarkytą įmonių apskaitą iš klientų gauta 2500 Lt.
2. Sausio 9 d.	Už 3500 įsigytą naują buhalterinės apskaitos programą „Pragma“ įmonė įsipareigojo sumokėti per 30 dienų.
3. Sausio 12 d.	Sumokėta 950 Lt už darbuotojų mokymą dirbti su šia programa.
4. Sausio 13 d.	Sutvarkyta įmonės „B“ buhalterinė apskaita. Sutartą 850 Lt sumą klientai sumokės per 10 dienų.
5. Sausio 14 d.	Įsigyta biuro popieriaus. Sumokėta 150 Lt.
6. Sausio 20 d.	Klientai sumokėjo 850 Lt už sausio 13 d. atliktą jiems paslaugą.
7. Sausio 30 d.	Pagal sutartis sutvarkyta kelių įmonių buhalterinė apskaita. Bendra suma – 5800 Lt. Klientai atsiskaitys vasario mėn.
8. Sausio 31 d.	Išmokėta 3500 Lt atlyginimų darbuotojams už sausio mėnesį.
9. Vasario 3 d.	Įstatymu pakeistos finansinės atskaitomybės formos. Buhalterinei apskaitos programai atnaujinti išleista 850 Lt.
10. Vasario 5 d.	Klientai sumokėjo dalį skolos (3800 Lt) už paslaugas, atliktas jiems sausio 30 d.
11. Vasario 8 d.	Už kopijavimo aparato remontą sumokėta 150 Lt.
12. Vasario 12 d.	Sutvarkyta įmonių buhalterinė apskaita. Iš klientų gauta 1900 Lt.
13. Vasario 12 d.	Sumokėta 3500 Lt už sausio 9 d. įsigyta buhalterinę apskaitos programą.
14. Vasario 20 d.	Už 250 Lt išsimokėtinai įsigyta biuro popieriaus .

15. Vasario 27 d.	Už 3400 Lt sutvarkyta įmonių buhalterinė apskaita. Iš klientų gauta 1700 Lt. Pagal sutarčių sąlygas likusią sumą klientai turi sumokėti per 20 dienų.
16. Vasario 28 d.	Išmokėta 3200 Lt atlyginimų darbuotojams už vasario mėn.
17. Vasario 28 d.	Per sausio ir vasario mėnesius paslaugoms atlikti sunaudota biuro popieriaus už 510 Lt.

REIKIA:

1. Atidaryti sąskaitas ir įrašyti jose likučius sausio 1d.
2. Užregistruoti ūkines operacijas **Bendrajame žurnale (BŽ),** nurodant **PP** skiltyje sąskaitų grupes.
3. Perkelti duomenis iš **BŽ** į **Didžiosios knygos (DK)** sąskaitas. **DK** sąskaitas grupuoti pagal klases.
4. Sudaryti sausio mėn. bandomąjį balansą, pelno (nuostolių) atskaitą ir balansą.
5. Sudaryti vasario 28 d. bandomąjį balansą, dviejų mėnesių pelno (nuostolių) atskaitą ir vasario 28 d. balansą.

3.12 pratimas

UAB „Vikas“ pagrindinė veikla – automobilių remontas. Šios įmonės 20X9 m. sausio 1 d. buvo tokie sąskaitų likučiai (litais):

Garažas	30 000
Pinigai	6700
Atsarginės dalys	5500
Akcinis kapitalas	40 000
Skola tiekėjams	2200

Sausio mėnesio ūkinės operacijos:

1. Sausio 3 d.	Pasirašyta sutartis dėl įstaigos nuomos ir sumokėta 1500 Lt už sausio mėn. nuomą.
2. Sausio 6 d.	Išrašyta 1950 Lt sąskaita už atliktą automobilio remontą. Klientai ją apmokės per 20d.

3. Sausio 7 d.	Sumokėta 2200 Lt tiekėjams už gruodžio mėn. pirktas atsargines dalis.
4. Sausio 10 d.	Apmokėta 150 Lt sąskaita už sausio mėn. paskelbtą reklamą.
5. Sausio 10 d.	Nupirkta atsarginių dalių už 1200 Lt. Įmonė sąskaitą apmokės per 30d.
6. Sausio 13 d.	Gauta 2300 Lt už atlikta automobilio remontą.
7. Sausio 14 d.	Per dvi savaites automobilio remontui sunaudota atsarginių dalių už 1500 Lt.
8. Sausio 17 d.	Įmonė didina įstatinį kapitalą. Išleistos ir parduotos paprastosios vardinės akcijos už 10000 Lt.
9. Sausio 20 d.	Už 9000 Lt įsigytas sandėlis. Sumokėti pinigai.
10. Sausio 20 d.	Gauta 1950 Lt už sausio 6 d. atliktą automobilio remontą.
11. Sausio 24 d.	Įsigyta įrankių už 450 Lt. Sumokėti pinigai.
12. Sausio 25 d.	Atliktas automobilio remontas už 300 Lt išsimokėtinai. Remontui sunaudota atsarginių dalių už 1700 Lt.
13. Sausio 25 d.	Sumokėta 700 Lt už sausio 10 d. pirktas atsargines dalis.
14. Sausio 31 d.	Priskaičiuoti ir išmokėti 3500 Lt atlyginimai darbuotojams už sausį.
15. Sausio 31 d.	Gauta 850 Lt sąskaita už sausio mėnesio garažo šildymą. Sąskaitą įmonė apmokės vasario 10 d.
16. Sausio 31 d.	Nurašyti į sąnaudas susidėvėję įrankiai už 150 Lt.
17. Sausio 31 d.	Gauta 10000 Lt banko paskola 2 metams.

REIKIA:

1. Užregistruoti ūkines operacijas **Bendrajame žurnale (BŽ),** nurodant **PP** skiltyje sąskaitų grupes.
2. Perkelti duomenis iš **BŽ** į **Didžiosios knygos (DK)** sąskaitas. **DK** sąskaitas grupuoti pagal klases.
3. Sudaryti sausio 31 d. bandomąjį balansą, išdėstant sąskaitas pagal klases ir grupes.

4. Sudaryti sausio mėn. pelno (nuostolių) atskaitą ir sausio 31 d. balansą.

3.13 pratimas

UAB „Turistas“ teikia turizmo paslaugas. Šios įmonės 20X9 m. liepos 31 d. buvo tokie sąskaitų likučiai (litais):

Autobusas	135 000
Pinigai	1200
Kuro atsargos	430
Akcinis kapitalas	64 130
Mokėtini mokesčiai	2500
Ilgalaikė skola bankui	70 000

Rugpjūčio mėnesio ūkinės operacijos:

1. Rugpjūčio 1 d.	Sumokėta 200 Lt už keleivių vežimo autobusu licenciją.
2. Rugpjūčio 3 d.	Už organizuota ekskursiją į Rygą klientai sumokėjo 1600 Lt. Kelionei sunaudota kuro už 180 Lt.
3. Rugpjūčio 7 d.	Už atspausdintus reklaminius lankstinukus spaustuvė išrašė bendrovei 500 Lt sąskaitą. Įmonė sąskaitą apmokės per 20 d.
4. Rugpjūčio 10 d.	Sumokėta 2500 Lt mokesčių inspekcijai už lapkričio mėn. mokesčius.
5. Rugpjūčio 14 d.	Gautas 800 Lt užsakymas vienos dienos kelionei į Palangą.
6. Rugpjūčio 14 d.	Įsigyta kuro už 1070 Lt išsimokėtinai.
7. Rugpjūčio 16 d.	Išrašyta 2200 Lt sąskaita už organizuota kelionę. Klientai įsipareigojo atsiskaityti per 5 dienas.
8. Rugpjūčio 19 d.	Organizuota rugpjūčio 14d. užakyta ekskursija į Palangą. Klientai atsiskaitė iš karto. Kelionei sunaudota kuro už 150 Lt.
9. Rugpjūčio 21 d.	Už atliktą autobuso remontą sumokėta 650 Lt.
10. Rugpjūčio 21 d.	Klientai sumokėjo 2200 Lt už rugpjūčio 16 d. išrašytą jiems sąskaitą.

11. Rugpjūčio 25 d.	Sumokėta 500 Lt už rugpjūčio 7 d. gautus reklaminius lankstinukus.
12. Rugpjūčio 27 d.	Už organizuotas rugpjūčio mėn. ekskursijas klientams išrašytos sąskaitos už 8400 Lt. Klientai sumokėjo 4600 Lt. Likusią sumą įsipareigojo apmokėti per 7 dienas. Šioms kelionėms organizuoti sunaudota kuro už 950 Lt.
13. Rugpjūčio 27 d.	Organizuojant ekskursijas, klientams rugpjūčio mėn. išdalyta reklaminių lankstinukų už 350 Lt.
14. Rugpjūčio 31 d.	Sumokėta 595 Lt palūkanų bankui už rugpjūčio mėn.
15. Rugpjūčio 31 d.	Išmokėti 5750 Lt atlyginimai vairuotojui ir ekskursijų vadovams už rugpjūčio mėn.

REIKIA:

1. Užregistruoti ūkines operacijas **Bendrajame žurnale (BŽ),** nurodant **PP** skiltyje sąskaitų grupes.
2. Perkelti duomenis iš **BŽ** į **Didžiosios knygos (DK)** sąskaitas. **DK** sąskaitas grupuoti pagal klases.
3. Sudaryti rugpjūčio 31 d. bandomąjį balansą, išdėstant sąskaitas pagal klases ir grupes.
4. Sudaryti rugpjūčio mėn. pelno (nuostolių) atskaitą ir rugpjūčio 31 d. balansą.

3.14 pratimas

Akcinė bendrovė „Ąžuolas“ gamina baldus. Šios įmonės 20X9 m. rugsėjo 30 d. buvo tokie sąskaitų likučiai (litais):

Gamybinis pastatas	957 200
Staklės	146 800
Mediena	65 000
Pinigai	8680
Akcinis kapitalas	964 180
Mokėtina sandėlio nuoma	3500
Ilgalaikė skola bankui	210 000

Spalio mėnesio ūkinės operacijos:

1. Spalio 2 d.	Sumokėta 3500 Lt už rugsėjo mėnesio sandėlio nuomą.
2. Spalio 6 d.	Pagaminti ir parduoti 2 baldų komplektai po 4800 Lt. Pirkėjai sumokėjo už vieną komplektą. Likusią sumą įsipareigojo sumokėti per 30 dienų.
3. Spalio 6 d.	Nupirkta klijų ir šlifavimo popieriaus iš viso už 6200 Lt. Sumokėti pinigai.
4. Spalio 10 d.	Už gamybinio pastato langų apšiltinimą statybinei organizacijai sumokėta 2850 Lt.
5. Spalio 13 d.	Pagaminti ir parduoti 5 baldų komplektai po 7500 Lt. Pirkėjai atsiskaitė tą pačią dieną.
6. Spalio 13 d.	Nupirkta medienos už 55000 Lt išsimokėtinai.
7. Spalio 13 d.	Sudaryta sutartis su apsaugos firma dėl sandėlio saugojimo. Sumokėta 750 Lt už spalio mėn.
8. Spalio 24 d.	Pagaminti ir parduoti 7 baldų komplektai po 6800 Lt. Gauti pinigai.
9. Spalio 25 d.	Sumokėta dalis skolos (10000 Lt) už spalio 13 d. įsigyta medieną.
10. Spalio 28 d.	Sumokėta transporto organizacijai 980 Lt už baldų pervežimą.
11. Spalio 31 d.	Priskaičiuota ir išmokėta 24150 Lt atlyginimų darbuotojams už spalio mėn.
12. Spalio 31 d.	Grąžinta bankui dalis skolos (40000 Lt).
13. Spalio 31 d.	Baldų gamybai spalio mėn. sunaudota elektros energijos už 5500 Lt. Sąskaitą įmonė apmokės lapkričio mėn.
14. Spalio 31 d.	Gauta 3500 Lt sąskaita už spalio mėn. sandėlio nuomą. Sąskaitą įmonė apmokės per 10 dienų.
15. Spalio 31 d.	Atlikus inventorizaciją, nustatyta, kad spalio mėn. baldų gamybai sunaudota medienos už 42300 Lt, klijų ir šlifavimo popieriaus – už 3720 Lt.

REIKIA:

1. Užregistruoti ūkines operacijas **Bendrajame žurnale (BŽ),** nurodant **PP** skiltyje sąskaitų grupes.
2. Perkelti duomenis iš **BŽ** į **Didžiosios knygos (DK)** sąskaitas. **DK** sąskaitas grupuoti pagal klases.
3. Sudaryti spalio 31 d. bandomąjį balansą, išdėstant sąskaitas pagal klases ir grupes.
4. Sudaryti spalio mėn. pelno (nuostolių) atskaitą ir spalio 31 d. balansą.

3.15 pratimas

UAB „Konsultacija“ rengia įmonių įstatus ir teikia įmonių įregistravimo paslaugas. 20X9 m. spalio 31 d. buvo tokie sąskaitų likučiai (litais):

Akcinis kapitalas	10 000
Kompiuteriai	9000
Klientų įsiskolinimas	1300
Pinigai	950
Mokėtina nuoma	1250

Lapkričio mėnesio ūkinės operacijos:

1. Lapkričio 2 d.	Klientai sumokėjo bendrovei 1300 Lt už spalio mėn. jiems suteiktas paslaugas.
2. Lapkričio 4 d.	Įsigyta kanceliarinių prekių už 170 Lt. Sumokėti pinigai.
3. Lapkričio 5 d.	Iš kliento gauta 150 Lt už parengtus įstatus.
4. Lapkričio 7 d.	Iš kliento gautas užsakymas dėl įmonės įstatų ir įregistravimo dokumentų parengimo. Bendra užsakymo kaina – 700 Lt.
5. Lapkričio 10 d.	Sumokėta 110 Lt už paskelbtą reklamą.
6. Lapkričio 15 d.	Už 6000 Lt išsimokėtinai įsigytas kopijavimo aparatas.
7. Lapkričio 20 d.	Klientas atsiėmė parengtus dokumentus pagal lapkričio 7 d. užsakymą ir sumokėjo 700 Lt.

8.	Lapkričio 20 d.	Įmonė sumokėjo 1250 Lt už spalio mėn. patalpų nuomą.
9.	Lapkričio 20 d.	Įsigyta kanceliarinių prekių už 300 Lt išsimokėtinai.
10.	Lapkričio 25 d.	Sumokėta 120 Lt darbuotojams už lapkričio mėn. komandiruotes.
11.	Lapkričio 27 d.	Lapkričio mėn. atlikti užsakymai klientams už 4500 Lt. Klientai įsipareigojo sumokėti per 10 – 15 dienų.
12.	Lapkričio 28 d.	Sumokėta dalis skolos (1000 Lt) už lapkričio 15 d. įsigytą kopijavimo aparatą.
13.	Lapkričio 30 d.	Priskaičiuota 3020 Lt atlyginimų darbuotojams už lapkričio mėn. Atlyginimus bendrovė išmokės gruodžio 2 d.
14.	Lapkričio 30 d.	Dokumentams parengti lapkričio mėn. sunaudota kanceliarinių prekių už 390 Lt.
15.	Lapkričio 30 d.	Gauta 1250 Lt sąskaita už lapkričio mėn. patalpų nuomą. Sąskaitą įmonė apmokės per 20 d.

REIKIA:

1. Užregistruoti ūkines operacijas **Bendrajame žurnale (BŽ),** nurodant **PP** skiltyje sąskaitų grupes.
2. Perkelti duomenis iš **BŽ** į **Didžiosios knygos (DK)** sąskaitas. **DK** sąskaitas grupuoti pagal klases.
3. Sudaryti lapkričio 30 d. bandomąjį balansą, išdėstant sąskaitas pagal klases ir grupes.
4. Sudaryti lapkričio mėn. pelno (nuostolių) atskaitą ir lapkričio 30 d. balansą.

3.16 pratimas

Pateikiame muzikos instrumentais ir įvairia aparatūra prekiaujančios uždarosios akcinės bendrovės „Medi“ sąskaitų likučius 20X9 kovo 1 d. ir 20X9 kovo mėn. ūkinės operacijas:

1. užregistruokite ūkines operacijas Bendrajame žurnale ir perkelkite į Didžiosios knygos sąskaitos;
2. užregistruokite koreguojančius įrašus kovo 31 d. ir perkelkite į Didžiosios knygos sąskaitas;

3. parenkite darbinę atskaitomybės parengimo lentelę kovo 31 d.
4. parenkite supaprastintą (išskiriant pajamų ir sąnaudų straipsnius) įmonės „Medi“ sausio mėn. pelno (nuostolio) ataskaitą ir 20X9 m. kovo 31 d. supaprastintą balansą. Darykite prielaidą, kad parduotų prekių savikainos nėra.

Pastaba: visi atsiskaitymai atliekami per banko atsiskaitomąją sąskaitą.

Sąskaitų numeriai ir pavadinimai	**Sąskaitų likučiai**
1201 Pastatai	40 000
12018 Pastatų nusidėvėjimas (-)	1000
122 Transporto priemonės	18 000
1228 Transporto priemonių nusidėvėjimas (-)	800
204 Pirktos prekės, skirtos perparduoti	16 000
240 Pirkėjų skolos	7000
271 Sąskaitos bankuose	21 000
272 Kasa	2300
3010 Paprastosios akcijos	90 000
340 Nepaskirstytasis ankstesniųjų metų pelnas	6500
4500 Skolos tiekėjams	6000

Kovo mėnesį UAB „Medi“ atliko ūkines operacijas:

- Kovo 2 d. įmonė iš anksto sumokėjo 3000 Lt už trijų mėnesių (balandžio, gegužės, kovo) patalpų nuomą.
- Kovo 7 d. įmonė pervedė tiekėjams 6000 Lt už vasario mėn. pirktas prekes.
- Kovo 11 d. už šią dieną laikraštyje „Muzika visiems“ pasirodžiusią kovo mėnesį vyksiančio renginio reklamą įmonė „Medi“ sumokėjo 60 Lt.
- Kovo 14 d. iš AB „Trasa“ įmonė įsigijo įrengimų už 4500 Lt, už kuriuos reikės sumokėti per 30 dienų.
- Kovo 15 d. įmonė priėmė naują darbuotoją, atsakingą už garso aparatūra. Atlyginimas už darbą – 1200 Lt per mėnesį.
- Kovo 17 d. įmonė iš anksto pusei metų apdraudė savo transporto priemones už 3000 Lt (nuo kovo mėn. iki rugpjūčio mėn. pabaigos).

- Kovo 20 d. iš klientų gavo 3000 Lt už suteiktą paslaugą – prekių pristatymą į numatytą vietą.
- Kovo 25 d. pirkėjai sumokėjo 7000 Lt skolą už išsimokėtinai pirktas prekes.
- Kovo 31 d. įmonės UAB „Medi“ vyriausias buhalteris atliko ir užfiksavo tokius koreguojančiuosius įrašus:
  - apskaičiavo kovo mėn. pastatų (250 Lt) ir transporto priemonių (150 Lt) nusidėvėjimą;
  - nustatė kovo mėn. nuomos ir draudimo sąnaudas.

3.17 pratimas

Pateikiame įmonės „Zero“ 20X9 m. gegužės 1 d. ilgalaikio turto sąskaitų likučius (litais):

Krovininis automobilis	32 800
Krovininio automobilio nusidėvėjimas	19 680
Baldai	7950
Baldų nusidėvėjimas	2650
Kompiuteris	4500
Kompiuterio nusidėvėjimas	1500

Papildoma informacija:

1. Krovininio automobilio naudingo tarnavimo laikas – 10 m.
2. Baldų naudingo tarnavimo laikas – 6 m.
3. Kompiuterio naudingo tarnavimo laikas – 3 m.

REIKIA:

1. Atidaryti sąskaitas ir atkelti likučius. Nurodyti sąskaitų numerius.
2. Atlikti **Bendrajame žurnale (BŽ)** koreguojančius įrašus už gegužės mėn. ir iškelti juos į sąskaitas. **Bendrojo žurnalo** skiltyje **PP** nurodyti sąskaitų numerius.
3. Apskaičiuoti kiekvieno ilgalaikio turto likutinę vertę gegužės 31 d.

3.18 pratimas

Įmonės „X“ 20X9 lapkričio 1 d. buvo tokie sąskaitų likučiai (litais):

Pastatas	150 000
Pastato nusidėvėjimas	85 800
Pinigai	18 500
Akcinis kapitalas	82 700

Pateikiame šios įmonės lapkričio ir gruodžio mėn. ūkines operacijas:

1. Lapkričio 2 d.	Sumokėta 4000 Lt už licenciją verstis didmenine prekyba tabako gaminiais (dvylika mėnesiu).
2. Lapkričio 28 d.	Už 8000 Lt įsigytas dėvėtas lengvasis automobilis.
3. Gruodžio 5 d.	Pasirašyta sutartis dėl garažo nuomos ir sumokėta 6000 Lt už gruodžio, sausio ir vasario mėn. nuomą.

Papildoma informacija:

1. Pastato naudingo tarnavimo laikas – 20 m.
2. Lengvojo automobilio nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo gruodžio mėn. Naudingo tarnavimo laikas – 10 m.

REIKIA:

1. Užregistruoti **Bendrajame žurnale (BŽ)** lapkričio mėn. ūkines operacijas ir atlikti koreguojančius įrašus už lapkričio mėn. Iškelti įrašus į sąskaitas ir apskaičiuoti sąskaitų likučius. **BŽ** ir sąskaitose nurodyti sąskaitų numerius.
2. Užregistruoti **BŽ** gruodžio mėn. ūkines operacijas ir koreguojančius įrašus už gruodžio mėn. Iškelti įrašus į sąskaitas ir apskaičiuoti sąskaitų likučius.
3. Apskaičiuoti kiekvieno ilgalaikio turto lapkričio 30 d. ir gruodžio 31 d. likutinę vertę.

3.19 pratimas

Pateikiame UAB „Uosis“ 20X9 m. sausio 1 d. sąskaitų likučius (litais):

Įrengimai	7800
Įrengimų nusidėvėjimas	1560
Pinigai	5000
Remonto atsargos	1500
Mokėtina skola už šildymą	800
Akcinis kapitalas	11 940

Sausio mėn. ūkinės operacijos:

1. Sausio 5 d. Sumokėta 3900 Lt už pirmo ketvirčio patalpų nuomą.
2. Sausio 10 d. Sumokėta 800 Lt už 20X9 gruodžio mėn. patalpų nuomą.
3. Sausio 15 d. Nupirkta remonto atsargų už 400 Lt išsimokėtinai.
4. Sausio 15 d. Sumokėta 120 Lt už sausio ir vasario mėn. reklamą.
5. Sausio 25 d. Parduota paslaugų už 5000 Lt skolon. Klientai atsiskaitys per 15 dienų.

Papildoma informacija:
1. Įrengimų naudingo tarnavimo laikas – 5 m.
2. Sausio mėn. paslaugoms atlikti sunaudota remonto atsargų už 1700 Lt.
3. Vasario 5 d. gauta 900 Lt sąskaita už sausio mėn. patalpų šildymą. Sąskaitą įmonė apmokės per 10 d.

REIKIA:
1. Užregistruoti **Bendrajame žurnale (BŽ)** ūkines operacijas ir perkelti duomenis į **Didžiosios knygos (DK)** sąskaitas.
2. Atlikti reikiamus koreguojančius įrašus **BŽ** už sausio mėn. ir iškelti juos į **DK** sąskaitas.
3. Parengti sausio mėn. pelno (nuostolių) ataskaitą ir sausio 31 d. balansą.

3.20 pratimas

Pateikiame UAB „Nėris“ 20X9 m. kovo 1 d. sąskaitų likučius (litais):

Baldai	6000
Baldų nusidėvėjimas	2000
Pinigai	2000
Klientų įsiskolinimas	3000
Medžiagos	6000
Akcinis kapitalas	14 610
Mokėtina skola už telefono pokalbius	390

Kovo mėn. ūkinės operacijos

1.	Kovo 5 d.	Gauta 10000 Lt banko paskola su 7,3% metinių palūkanų. Kreditas turi būti grąžintas ir sumokėtos palūkanos birželio 1d.
2.	Kovo 7 d.	Sumokėta 390 Lt už vasario mėn. telefono pokalbius.
3.	Kovo 10 d.	Sumokėtas 6240 Lt darbuotojų draudimas už metus.
4.	Kovo 15 d.	Klientai sumokėjo įmonei 3000 Lt vasario mėn. atliktas jiems paslaugas.
5.	Kovo 20 d.	Atlikta paslaugų už 3000 Lt. Klientai sumokėjo 1800 Lt. Likusią sumą sumokės balandžio mėn.
6.	Kovo 26 d.	Sumokėta 85 Lt už balandžio mėn. reklamą.

Papildoma informacija:

1. Kovo mėn. paslaugoms atlikti sunaudota medžiagų už 2310 Lt.
2. Baldų naudingo tarnavimo laikas – 6 m.
3. Balandžio 7 d. gauta 320 Lt sąskaita už kovo mėn. telefono pokalbius.

REIKIA:

1. Užregistruoti **Bendrajame žurnale (BŽ)** ūkines operacijas ir perkelti duomenis į **Didžiosios knygos (DK)** sąskaitas.
2. Atlikti reikiamus koreguojančius įrašus **BŽ** už sausio mėn. ir iškelti juos į **DK** sąskaitas.
3. Parengti kovo mėn. pelno (nuostolių) ataskaitą ir kovo 31 d. balansą.

3.21 pratimas

Pateikiame UAB „Klevas“ 20X8 m. gruodžio 1 d. sąskaitų likučius (litais):

Kompiuteris	3850
Kompiuterio nusidėvėjimas	2560
Pinigai	15 000
Prekės	12 500
Pirkėjų įsiskolinimas	2500
Akcinis kapitalas	13 960
Mokėtini atlyginimai	2600
Skola bankui	15 000

Gruodžio mėn. ūkinės operacijos:

1.	Gruodžio 3 d.	Sumokėta 4800 Lt už gruodžio, sausio ir vasario mėn. patalpų nuomą.
2.	Gruodžio 5 d.	Pirkėjai sumokėjo 2500 Lt už prekes, kurias pirko iš įmonės lapkričio mėn.
3.	Gruodžio 7 d.	Išmokėta 2600 Lt atlyginimų darbuotojams už lapkričio mėn.
4.	Gruodžio 15 d.	Parduota prekių už 14000 Lt išsimokėtinai. Pirkėjai įsipareigojo sumokėti per 20 dienų.
5.	Gruodžio 27 d.	Išmokėta 8100 Lt atlyginimų darbuotojams už gruodžio 1 – 27 d.
6.	Gruodžio 28 d.	Sumokėta 670 Lt už 20X9 m. prenumeratą.
7.	Gruodžio 30 d.	Parduota prekių už 10500 Lt. Pirkėjai atsiskaitė iš karto.

Papildoma informacija:

1. Gruodžio mėn. pajamoms uždirbti sunaudota prekių už 11850 Lt.
2. Kompiuterio naudingo tarnavimo laikas – 3 m.
3. Banko paskolos metinės palūkanos yra 8%.
4. Už paskutinę darbo savaitę gruodžio 30 d. – sausio 3 d. imtinai (4 darbo dienos) darbuotojams priskaičiuota 2000 Lt atlyginimų. Atlyginimai bus išmokėti sausio 3 d.

5. 20X9 sausio 8 d. gauta 120 Lt sąskaita už 20X8 m. gruodžio mėn. sunaudota elektros energiją. Sąskaitą įmonė apmokės per 15 d.

REIKIA:

1. Užregistruoti **Bendrajame žurnale (BŽ)** ūkines operacijas ir perkelti duomenis į **Didžiosios knygos (DK)** sąskaitas.
2. Atlikti reikiamus koreguojančius įrašus **BŽ** už sausio mėn. ir iškelti juos į **DK** sąskaitas.
3. Parengti gruodžio mėn. pelno (nuostolių) ataskaitą ir gruodžio 31 d. balansą.

3.22 pratimas

UAB „Tiltas“ remontuoja patalpas. Šios įmonės 20X9 m. vasario 28 d. buvo tokie sąskaitų likučiai (litais):

Transporto priemonės	42 850
Transporto priemonių nusidėvėjimas	29 430
Pinigai	2950
Statybinės medžiagos	3870
Paprastosios akcijos	12 500
Mokėtina skola už šildymą	630
Mokėtini mokesčiai	3240
Skola tiekėjams	3870

Kovo mėn. ūkinės operacijos:

1. Kovo 1 d.	Pasirašyta sutartis už 7800 Lt dėl patalpų remonto atlikimo.
2. Kovo 1 d.	Sumokėta 630 Lt už vasario mėn. patalpų šildymą.
3. Kovo 2 d.	Už atliktą buto remontą iš klientų gauta 5500 Lt.
4. Kovo 2 d.	Sumokėta 1050 Lt metinė draudimo suma už transporto priemones.
5. Kovo 5 d.	Už 5890 Lt įsigyta statybinių medžiagų. Sumokėta 2890 Lt. Likusią sumą įmonė įsipareigojo sumokėti per 30 dienų.

6. Kovo 9 d.	Už atliktus remonto darbus klientams išrašyta 3250 Lt sąskaita. Pinigus klientai sumokės per 20 dienų.
7. Kovo 10 d.	Sumokėti mokesčiai 3240 Lt už vasario mėnesį.
8. Kovo 12 d.	Įmonė didina įstatinį kapitalą. Išleista ir parduota paprastųjų akcijų už 10000 Lt.
9. Kovo 13 d.	Sumokėta 2700 Lt už kovo, balandžio ir gegužės mėn. patalpų nuomą.
10. Kovo 22 d.	Pagal pasirašyta kovo 1 d. sutartį atlikta remonto darbų už 7800 Lt. Klientai sumokėjo 4500 Lt. Kitą dalį sumokės balandžio mėn.
11. Kovo 23 d.	Sumokėta 3870 Lt vasario mėn. skola tiekėjams.
12. Kovo 25 d.	Gauta 560 Lt sąskaita už transporto priemonių remontą. Sąskaitą įmonė apmokės per 10 dienų.
13. Kovo 27 d.	Klientai sumokėjo 3250 Lt už kovo 9 d. atliktą jų patalpų remontą.
14. Kovo 31 d.	Už 4800 Lt įsigytas kompiuteris. Sumokėti pinigai. Nusidėvėjimas bus skaičiuojamas nuo kito mėn.
15. Kovo 31 d.	Išmokėti 6930 Lt atlyginimai darbuotojams už kovo mėn.

Papildoma informacija:

1. Transporto priemonių naudingo tarnavimo laikas – 10 m.
2. Kovo mėn. pajamoms uždirbti sunaudota statybinių medžiagų už 9560 Lt.

REIKIA:

1. Užregistruoti **Bendrajame žurnale (BŽ)** ūkines operacijas ir perkelti duomenis į **Didžiosios knygos (DK)** sąskaitas.
2. Atlikti reikiamus koreguojančius įrašus **BŽ** už kovo mėn. ir iškelti juos į **DK** sąskaitas.
3. Parengti kovo mėn. pelno (nuostolių) ataskaitą kovo 31 d. balansą.

3.23 pratimas

V. Jonausko individuali įmonė „Arbatinė“ nuomoja kavinei patalpas ir teikia maitinimo paslaugas. Šios įmonės 20X9 m. kovo 31 d. buvo tokie sąskaitų likučiai (litais):

Įrengimai	12 790
Įrengimų nusidėvėjimas	4260
Pinigai	8700
Maisto produktų atsargos	6690
Arbatžolių atsargos	2500
V. Jonausko kapitalas	1500
Mokėtini atlyginimai	4800
Skola bankui	20 000
Mokėtinos palūkanos	120

Balandžio mėn. ūkinės operacijos:

1. Balandžio 2 d.	Už suteiktas paslaugas iš klientų gauta 500 Lt.
2. Balandžio 3 d.	Sumokėta 120 Lt palūkanų bankui už kovo mėn.
3. Balandžio 4 d.	Sumokėta 4200 Lt už balandžio ir gegužės mėn. kavinės patalpų nuomą.
4. Balandžio 8 d.	Per savaitę už suteiktas paslaugas iš klientų gauta 2200 Lt.
5. Balandžio 8 d.	Darbuotojams išmokėti 4800 Lt atlyginimai už kovo mėn.
6. Balandžio 15 d.	Už kavinės darbuotojų kvalifikacijos kėlimą sumokėta 480 Lt.
7. Balandžio 16 d.	Už 1250 Lt išsimokėtinai įsigyta maisto produktų atsargų.
8. Balandžio 17 d.	Gautas užsakymas maitinti seminaro dalyvius.
9. Balandžio 20 d.	Sumokėta 260 Lt už valgiaraščių lankstinukų spausdinimą. Lankstinukai padėti ant stalų.
10. Balandžio 21 d.	Išrašyta 500 Lt sąskaita už seminaro dalyvių maitinimą. Sąskaitą klientai įsipareigojo apmokėti per 10 dienų.

11.	Balandžio 30 d.	Už paslaugų teikimą balandžio mėn. iš klientų gauta 6800 Lt.
12.	Balandžio 30 d.	Darbuotojams išmokėti 4650 Lt atlyginimai už balandžio mėn.
13.	Balandžio 30 d.	Įmonės savininkas išėmė iš įmonės kasos asmeninėms reikmėms 1000 Lt.

Papildoma informacija:

1. Įrengimų naudingo tarnavimo laikas – 5 m.
2. Balandžio mėn. pajamoms uždirbti sunaudota maisto produktų atsargų už 5740 Lt ir arbatžolių atsargų už 750 Lt.
3. Metinės banko paskolos palūkanos yra 7%.

REIKIA:

1. Užregistruoti **Bendrajame žurnale (BŽ)** ūkines operacijas ir perkelti duomenis į **Didžiosios knygos (DK)** sąskaitas.
2. Atlikti reikiamus koreguojančius įrašus **BŽ** už balandžio mėn. ir iškelti juos į **DK** sąskaitas.
3. Parengti balandžio mėn. pelno (nuostolių) ataskaitą balandžio 30 d. balansą.

3.24 pratimas

UAB „Taupa“ teikia krovininių automobilių nuomos paslaugas. Šios įmonės 20X9 m. gegužės 31 d. buvo tokie sąskaitų likučiai (litais):

Krovininiai automobiliai	82 700
Krovininių automobilių nusidėvėjimas	61 350
Pinigai	3670
Iš anksto apmokėta nuoma	4500
Paprastosios akcijos	27 090
Mokėtina skola už telefono pokalbius	450
Mokėtini atlyginimai	1980

Birželio mėn. ūkinės operacijos:

1. Birželio 2 d.	Išrašyta 850 Lt sąskaita už krovininio automobilio nuomą. Klientai sąskaitą sumokės per 10 dienų.
2. Birželio 5 d.	Darbuotojams išmokėti 1980 Lt atlyginimai už gegužės mėn.
3. Birželio 8 d.	Išrašyta 1350 Lt sąskaita už krovininio automobilio nuomą. Klientai sumokėjo 50% sumos. Likusią dalį įsipareigojo sumokėti per 20 dienų.
4. Birželio 12 d.	Sumokėta 450 Lt už gegužės mėn. telefono pokalbius.
5. Birželio 13 d.	Gauta 12000 Lt banko paskola su 8% metinių palūkanų. Grąžinti paskolą ir sumokėti palūkanas įmonė turės spalio 1 d.
6. Birželio 15 d.	Darbuotojams apmokėtos 135 Lt komandiruočių išlaidos.
7. Birželio 15 d.	Klientai apmokėjo birželio 2 d. išrašytą jiems sąskaitą.
8. Birželio 16 d.	Už krovininio automobilio nuomą iš klientų gauta 5000 Lt.
9. Birželio 20 d.	Už konsultaciją mokesčių klausimais konsultacinei firmai sumokėta 250 Lt.
10. Birželio 22 d.	Atliktas įstaigos remontas. Iš statybinės organizacijos gauta 6700 Lt sąskaita. Įmonė sumokėjo 4000 Lt. Likusią sumą įsipareigojo sumokėti per 10 dienų.
11. Birželio 25 d.	Už 8800 Lt įsigyti įstaigos baldai. Sumokėti pinigai.
12. Birželio 25 d.	Darbuotojams išmokėti 5940 Lt atlyginimai už birželio 1 – 25 d.
13. Birželio 30 d.	Sumokėta 300 Lt už reklamą, kuri bus paskelbta liepos mėn.
14. Birželio 30 d.	Už krovininių automobilių nuomą birželio mėn. išrašytos sąskaitos už 4800 Lt. Pagal sutarties sąlygas klientai sąskaitas turės apmokėti per 10 dienų.

Papildoma informacija:

1. Krovininio automobilio naudingo tarnavimo laikas – 10 m. Įstaigos baldų nusidėvėjimas bus skaičiuojamas nuo liepos mėn.
2. Už birželio, liepos ir rugpjūčio mėn. įstaigos nuomą iš anksto sumokėta 4500 Lt gegužės 31 d.
3. Už paskutinę darbo savaitę birželio 28 d. – liepos 2 d. imtinai priskaičiuota 1800 Lt atlyginimų. Atlyginimai bus išmokėti liepos 2 d.
4. Lipos 5 d. gauta 280 Lt sąskaita už birželio mėn. telefono pokalbius. Sąskaitą įmonė apmokės per 15 d.

REIKIA:

1. Užregistruoti **Bendrajame žurnale (BŽ)** ūkines operacijas ir perkelti duomenis į **Didžiosios knygos (DK)** sąskaitas.
2. Atlikti reikiamus koreguojančius įrašus **BŽ** už birželio mėn. ir iškelti juos į **DK** sąskaitas.
3. Parengti birželio mėn. pelno (nuostolių) ataskaitą birželio 30 d. balansą.

3.25 pratimas

UAB „Omega“ pagrindinė veikla – prekyba. Įmonė dar nuomoja savo patalpas kitoms organizacijoms. Šios įmonės 20X9 m. sausio 1 d. buvo tokie sąskaitų likučiai (litais):

Akcinis kapitalas	50 500
Pinigai	11 580
Mokėtini atlyginimai	8650
Pirkėjų įsiskolinimas	12 350
Skola tiekėjams	9780
Mokėtina skola už šildymą	750
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	11 000
Pastatas	70 000
Pastato nusidėvėjimas	3470
Trumpalaikė skola bankui	25 000
Prekės	15 670
Mokėtina skola už telefono pokalbius	450

Sausio mėn. ūkinės operacijos:

1. Sausio 2 d.	Parduotos prekės išsimokėtinai už 3500 Lt.
2. Sausio 5 d.	Nupirkta kanceliarinių prekių už 55 Lt. Sumokėti pinigai.
3. Sausio 5 d.	Pirkėjai sumokėjo dalį skolos (7350 Lt) už 20X8 m. gruodžio mėn. pirktas prekes.
4. Sausio 7 d.	Išmokėti atlyginimai už 20X8 m. gruodį.
5. Sausio 9 d.	Nupirkta prekių išsimokėtinai už 2500 Lt.
6. Sausio 9 d.	Sumokėta skola už 20X8 m. gruodžio mėn. šildymą.
7. Sausio 12 d.	Parduota prekių už 10500 Lt. Pirkėjai sumokėjo iš karto.
8. Sausio 12 d.	Sumokėta skola tiekėjams už 20X8 metų gruodį.
9. Sausio 15 d.	Išmokėti 4000 Lt atlyginimai už 20X9 sausio 1 – 15 d.
10. Sausio 15 d.	Pirkėjai sumokėjo likusią skolą už 20X8 m. gruodžio mėn. pirktas prekes.
11. Sausio 15 d.	Gauta iš klientų 1800 lt už sausio mėn. patalpų nuomą.
12. Sausio 15 d.	Sumokėta skola už 20X8 gruodžio mėn. telefono pokalbius.
13. Sausio 20 d.	Nupirkta prekių už 1000 Lt. Sumokėti pinigai.
14. Sausio 28 d.	Pirkėjai sumokėjo dalį skolos (2000 Lt) už sausio 2 d. pirktas prekes.
15. Sausio 31d.	Darbuotojams priskaičiuota 4500 Lt atlyginimų už sausio 16 – 31 d. Atlyginimai bus išmokėti vasario pradžioje.
16. Sausio 31 d.	UAB „Alfa“ išrašė įmonėms, nuomojančioms patalpa, sausio mėn. sąskaitas už 5800 Lt. Dalį sumos (3500 Lt) įmonės sumokėjo tą pačią dieną likusią dalį sumokės vasario mėn.

Papildoma informacija:

1. Metinės 10% banko palūkanos pagal sutartį mokamos kiekvieno mėn. pabaigoje.
2. Per sausio mėn. sunaudota kanceliarinių prekių už 40 Lt.
3. Sausio mėn. pajamoms uždirbti sunaudota prekių už 8500 Lt.
4. Pastato naudingo tarnavimo laikas – 50 m.
5. Vasario 10 d. gauta 1200 Lt sąskaita už sausio mėn. pastato šildymą. Įmonė sąskaitą apmokės per 10 dienų.

REIKIA:

1. Atkelti likučius į **Didžiosios knygos (DK)** sąskaitas, grupuojant jas pagal klases.
2. Užregistruoti ūkines operacijas **Bendrajame žurnale (BŽ)** ir perkelti duomenis į **DK** sąskaitas.
3. Atlikti koreguojančius įrašus **BŽ** už sausio mėn. ir iškelti juos į **DK** sąskaitas.
4. Parengti sausio mėn. pelno (nuostolių) ataskaitą ir sausio 31 d. balansą.

IV SKYRIUS
PAJAMŲ IR SĄNAUDŲ APSKAITA

TESTAI

1. **Prekių sąvoka apskaitoje apima**:
   a) parduoti skirtą produkciją ir pervarduoti skirtas prekes;
   b) įsigytas ir parduoti skirtas prekes;
   c) perparduoti skirtas prekes, paslaugas bei parduoti skirtą produkciją;
   d) materialųjį turtą.

2. **Diskontai yra:**
   a) specialios baudos, taikomos tiems pirkėjams, kurie neatsiskaito už prekes per nustatytą atsiskaitymo laikotarpį;
   b) specialios sankcijos, taikomos nekokybiškas prekes pateikusiems tiekėjams;
   c) specialios nuolaidos, suteikiamos tiems pirkėjams, kurie perka prekes išsimokėtinai;
   d) specialios nuolaidos, suteikiamos tiems pirkėjams, kurie atsiskaito už prekes greičiau nei vėliausias sumokėjimo laikas.

3. **Grynųjų pirkimų apimtį apskaitoje galima apskaičiuoti taip:**
   a) **BENDRIEJI PIRKIMAI;**
   - PIRKIMO DISKONTAI
   - PREKIŲ GRĄŽINIMAI
   - PREKIŲ NUKAINOJIMAI
   = **GRYNIEJI PIRKIMAI**

   b) **BENDRIEJI PIRKIMAI**
   + PIRKIMO DISKONTAI
   + PREKIŲ GRĄŽINIMAI
   + PREKIŲ NUKAINOJIMAI
   = **GRYNIEJI PIRKIMAI**

c) **BENDRASIS PELNAS**
- VEIKLOS SĄNAUDOS
- KITOS VEIKLOS REZULTATAS
- FINANSINĖS IR INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAS
+ PAGAUTĖ
- NETEKIMAI
- PELNO MOKESTIS
= **GRYNIEJI PIRKIMAI**

d) **PER LAIKOTARPĮ NUPIRKTOS PERPARDUOTI SKIRTOS PREKĖS**
+ PERPARDUOTI SKIRTŲ PREKIŲ LIKUTIS LAIKOTARPIO PRADŽIOJE
= **GRYNIEJI PIRKIMAI**

4. Pardavimo diskontai, prekių grąžinimai ir nukainojimai:
a) mažina pardavimų pajamas;
b) didina pardavimų pajamas;
c) neturi jokios įtakos pardavimų pajamoms;
d) nėra teisingo atsakymo.

5. Tipinės veiklos pelno (nuostolių) rodiklis apskaičiuojamas:
a) **BENDRASIS PELNAS**
- VEIKLOS SĄNAUDOS
= **TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIS)**

b) **BENDRAS PELNAS**
- PARDUOTŲ PREKIŲ (PARDAVIMO SAVIKAINA)
= TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIS)

c) **GRYNIEJI PARDAVIMAI**
- PARDUOTŲ PREKIŲ (PARDAVIMO) SAVIKAINA
= **TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIS)**

d) **GRYNIEJI PARDAVIMAI (PARDAVIMO PAJAMOS)**
<u>- VEIKLOS SĄNAUDOS</u>
= TIPINIS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIS)

6. Pirkėjų įsiskolinimo įmonei suma dar vadinama:
a) balansiniu įsiskolinimu;
b) nematerialiuoju turtu;
c) debitoriniu įsiskolinimu;
d) kreditoriniu įsiskolinimu.

7. Pajamos, kai pirkėjai sumoka už prekes iš anksto:
a) laikomos finansinėmis skolomis;
b) pripažįstamos tik finansinių metų pabaigoje;
c) pripažįstamos iš karto, gavus pinigus;
d) pripažįstamos perdavus prekes pirkėjui ir atlikus visus su tuo susijusius papildomus darbus.

8. Mokamos ar mokėtinos banko kreditų palūkanos pelno (nuostolių) ataskaitoje priskiriamos:
a) finansinės veiklos sąnaudoms;
b) invensticinės veiklos sąnaudoms;
c) netekimams;
d) veiklos sąnaudoms.

9. Komisionierius, parduodamas komitentui nuosavybės teise priklausančias prekes, uždirba pardavimo pajamas, kurios vadinamos:
a) delspinigiais;
b) komisiniais pinigais;
c) rankpinigiais;
d) palūkanomis;

10. Taikant nuolat apskaitomų atsargų metodą:
a) kiekvieną kartą pardavus prekes registruojamos ne tik uždirbtos pajamos, bet ir nurašoma parduotų prekių savikaina;
b) užtenka suskaičiuoti prekių atsargų likučius ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje bei vesti prekių pirkimo apskaitą;

c) buhalterinėse sąskaitose neatspindimas prekių atsargų likučių sumažėjimas pardavus atsargas;
d) ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus būtina uždaryti visas pajamų ir sąnaudų sąskaitas.

11. Visos reguliuojančiosios sąskaitos gali būti uždaromos per:
a) pajamų ir sąnaudų suvestinę;
b) jų pagrindines sąskaitas;
c) kontrarines arba papildančiąsias sąskaitas;
d) a ir b atsakymai teisingi.

12. Atsargas apskaitant periodiškai reikia:
a) kiekvieną kartą pardavus prekes registruoti uždirbtas pajamas;
b) kiekvieną kartą pardavus prekes registruoti parduotų prekių savikainą;
c) registruoti pajamų uždirbimą, pirkėjų skolos padidėjimą ir iš atsargų sąskaitos nurašyti parduotų prekių savikainą;
d) nėra teisingo atsakymo.

13. Ūkinė operacija turi būti registruojama sudėtine sąskaitų korespondencija tada, kai;
a) taikant nuolat apskaitomų atsargų metodą parduodamos prekės;
b) taikant periodiškai apskaitomų atsargų metodą parduodamos prekės;
c) registruojama ilgalaikė paskola, gauta iš banko;
d) registruojama trumpalaikė paskola, gauta iš banko.

14. Parduotų prekių grąžinimai ir nukainojimai apskaitomi:
a) sąnaudų sąskaitose;
b) pajamų sąskaitose;
c) kontrarinėse sąnaudų sąskaitose;
d) kontrarinėse pajamų sąskaitose.

15. **Vidutinio dydžio įmonė, taikant** nuolat apskaitomų atsargų metodą, **prekių pardavimą skolon dažniausiai registruoja:**
    a) pardavimų skolon žurnale, parduotų prekių savikainos žurnale, skolų įmonei apskaitose kortelėje, atsargų apskaitos kortelėje;
    b) Didžiosios knygos sąskaitose;
    c) bendrajame žurnale;
    d) ūkinė operacija bus užregistruota tada, kai pirkėjai padengs įsiskolinimą.

16. **Mokamos ar mokėtinos kitai įmonei palūkanos už iš jos gautą kreditą priskiriamos:**
    a) neįprastinės veiklos sąnaudoms (netekimams);
    b) investicinės veiklos sąnaudoms;
    c) finansinės veiklos sąnaudoms;
    d) nėra teisingo atsakymo.

17. **Į transporto priemonėmis prekiaujančios įmonės parduotų prekių savikainos (pardavimo savikainos) rodiklį iskaičiuojami:**
    a) įmonės vadovų atlyginimai;
    b) kontrahentams apskaičiuoti delspinigiai;
    c) pirkimo diskontai;
    d) vairuotojų, kurie iš tiekėjo pristato perparduoti skirtas transporto priemones į įmonę, atlyginimai.

18. **Įmonė, prekiaujanti biuro rašomaisiais stalais, pajamas iš jų pardavimo pripažins tada:**
    a) kai pagal iš anksto su pirkėju pasirašyta pardavimo-pirkimo sutartį baigiama gaminti atitinkama stalų partija, kurią pirkėjas įsipareigojo nupirkti;
    b) kai įmonės gamintojos buhalteris išrašė pirkėjui sąskaitą-faktūrą;
    c) kai automobilis su pirkėjui skirta rašomųjų stalų partija pajudėjo iš įmonės kiemo;
    d) nėra teisingo atsakymo.

19. Suteikus nuolaidą anksčiau parduotoms prekėms:

a) pardavėjas mažina parduotų prekių įsigijimo savikainą;
b) pardavėjas anuliuoja anksčiau išrašytą sąskaitą faktūrą ir surašo naują;
c) pardavėjas šio fakto iš viso neregistruoja apskaitoje;
d) pardavėjas mažina pardavimo pajamas ir pirkėjo skolą.

20. Pirkėjas, nustatęs pardavimo-pirkimo sutartyje aptartų sąlygų pažeidimus, 2X10 m. kovo mėn. grąžino 20X9 m. gruodžio mėn. parduotas jam prekes. Pardavėjas šią operaciją savo apskaitoje pavaizduos taip:

a) mažins 20X9 m. pardavimų pajamas;
b) registruos 20X9 m. netekimus;
c) registruos 2X10 m. netekimus;
d) mažins 2X10 m. pardavimų pajamas.

UŽDUOTYS

4.1 pratimas

20X9 m. gegužės 31 d. duomenimis, prekių likučių parduotuvės „ Maxima“ sandėlyje buvo už 5000 litų. Prekių visą birželio mėnesį įsigyta prekių už 7400 litų. Mėnesio pabaigoje, sandėlyje atlikus inventorizaciją,rasta prekių už 2800 litų.

Reikia:

1. Apskaičiuoti, kiek iš viso prekių buvo galima parduoti birželio mėnesį.
2. Apskaičiuoti parduotų prekių savikaina.

4.2 pratimas

Apskaičiuokite klaustukais pažymėtas sumas.

	A.	B.	C.	D.
Prekės, skirtos perparduoti gegužės 1 dieną.	200	?	200	250
Įsigyta prekų, skirtų perparduoti, gegužės mėnesį	550	550	?	300
Prekės, skirtos perparduoti, gegužės 31dieną.	300	100	40	?

Per gegužės mėnesį parduota prekių, skirtų perparduoti ? 800 600 400

4.3 pratimas

Uždaroji akcinė bendrovė „ Gelsva“ 20X9 m. liepos 10d. už 8500 litų įsigijo 40 000 pieštukų. Liepos mėnesį tikimasi parduoti 36 000 pieštukų, už kiekvieną gaunant po 30 centų. Be to, tikimasi 35 procentais sumažinti veiklos sąnaudas, kurios birželio mėnesį sudarė 540 litų.

Reikia:

1. Apskaičiuoti parduotų pieštukų savikainą.
2. Nustatyti prognozuojamą bendrąjį ir veiklos (grynąjį) pelną.

4.4 pratimas

UAB „Beržas“ prognozuoja lapkričio mėnesį parduoti 1000 porų batų. Numatyta kaina – 60 litų. Bendrovė tikisi gauti 50 000 litų grynąjį pelną. Veiklos sąnaudoms skiriamą 500 litų.

Reikia nustatyti vienos parduotos batų poros savikainą.

4.5 pratimas

AB „ Miglė“ 20X9 m. balandžio mėnesį pardavė įvairių prekių už 19 270 litų. Šioms prekėms įsigyti bendrovė išleido 10 050 litų. Visos veiklos sąnaudos, kurias „ Miglė“ patyrė balandžio mėnesį, sudarė 2730 litų.

Reikia apskaičiuoti bendrąjį ir grynąjį pelną.

4.6 pratimas

UAB 20X9 m. lapkričio 30 d. įsigijo 500 stalinių šviestuvų po 65 litus. Per gruodžio mėnesį tikimasi parduoti 80 procentų šviestuvų, kiekvieną po 120 litų. Lapkričio mėnesį bendrovės veiklos sąnaudos sudarė 7400 litų. Prognozuojama, kad gruodį jos išaugs 30 procentų.

Reikia apskaičiuoti prognozuojamą bendąjį ir grynąjį pelną.

4.7 pratimas

Prekybos įmonė 20X9 m. vasario 5 d. už 10 000 litų įsigijo 2000 šokolado plytelių. Įmonė tikisi visas šokolado plyteles parduoti per mėnesį ir gauti 8000 litų bendrąjį pelną. Vasario veiklos sąnaudos turėtų sudaryti 2300 litų.

Reikia:

1. Apskaičiuoti veiklos pelną, kurį įmonė tikisi gauti.
2. Nustatyti vienos šokolado plytelės kainą, kuri užtikrintų 8000 litų bendrąjį pelną.

4.8 pratimas

UAB „Sniegas“ 20X9 m. lapkričio 2 d. už 9800 Lt nupirko 2450 šaltųjų ugnelių pakuočių. Tikimasi gruodžio mėn. parduoti 2000 pakuočių ir už kiekvieną gauti po 4,5 Lt. Veiklos sąnaudoms skiriama 216 Lt.

1. Apskaičiuokite numatomą gruodžio mėn parduotų prekių savikainą.
2. Nustatykite numatomą gruodžio mėn. bendrąjį ir grynąjį pelną.

4.9 pratimas

UAB „Laikrodis“ ateinantį 20X9 m. kovo mėn. planuoja suremontuoti 100 rankinių laikrodžių. Numatyta vieno laikrodžio taisymo kaina – 12 Lt. Bendrovė per kovo mėn. tikisi gauti 600 Lt grynojo pelno. Veiklos sąnaudoms skiriama 320 Lt.

1. Nustatykite vieno laikrodžio taisymo paslaugos savikainą.

4.10 pratimas

20X8 m. balandžio mėn. uždaroji akcinė bendrovė „ Bida“ kreipėsi į banka su prašymu suteikti 100 000 Lt paskolą vieneriems metams prekybai plėtoti. Kaip garantiją už prašomą paskolą įmonė užstatė bankui savo administracinį pastatą. 20X8 m. balandžio 17 d. įmonė gavo sutartą paskolos sumą. Pastato likutinė vertė paskolos gavimo dieną – 135 000 Lt. Po vienerių metų, kaip ir buvo numatyta, UAB „Bida“ grąžino bankui paskolą kartu su priklausančiomis palūkanomis, ir užstatas buvo panaikintas.

Parašykite sąskaitų korenspondencijas, kurios atspindėtų paskolos gavimą bei jos garantavimą nuosavu turtu ir įsipareigojimų bankui panaikinimą grąžinus paskolą. Kokia bus palūkanų suma 20X9 m. sausio ir vasario mėn., sumokant bankui 8% palūkanų? Kokios sąskaitų korespondencijos buvo surašomos kiekvieną mėnesį apskaičiuojant ir sumokant bankui palūkanas?

4.11 pratimas

UAB „Liepa“ prekiauja buitine technika ir naudoja nuolat apskaitomų atsargų būdą. Visų 20X9 m. sausio mėnesį parduotų videomagnetofonų įsigijimo kaina yra vienoda – 1400 litų. Pateikiame sausio mėnesį bendrovės atliktas kai kurias ūkines operacijas:

- Sausio 2 d. nupirktas 21 videomagnetofonas.
- Sausio 5 d. į skolą po 2000 litų parduoti penki videomagnetofonai.
- Sausio 10 d. už 17200 litų parduoti 8 videomagnetofonai.
- Sausio 18 d. gauti pinigai už sausio 5 d. parduotą aparatūrą.
- Sausio 23 d. į skolą parduoti 3 videomagnetofonai už 5850 litų.

Reikia:

1. Pateiktas ūkines operacijas užfiksuoti bendrajame žurnale.
2. Perkelti duomenis į atitinkamas sąskaitas ir apskaičiuoti jų likutį.

4.12 pratimas

Lengųjų automobilių salonas „Autocentras“ prekiauja lengvaisiais automobiliais. 20X9 m. sausio 1 d. ši įmonė prekybinių atsargų neturėjo. 20X9 m. sausio 1 d. sąskaitos *Pinigai* likutis buvo 170 000 litų.

Sausio 10 d. įmonė nusipirko 4 lengvuosius automobilius „Audi“, už kiekvieną mokėjo po 13500 litų. Tiekėjui sumokėjo iš karto.

Sausio 23 d. įmonė pardavė 1 automobilį „Audi“ už 15000 litų. Pirkėjas sumokėjo iš karto.

Vasario 5 d. įmonė nusipirko 2 automobilius „Fiat“ po 11500 litų. Tiekėjui sumokėti įsipareigojo per 30 d.

Vasario 9 d. įmonė pardavė 1 automobilį „Audi“ už 14800 litų. Pirkėjas sumokėti įsipareigojo per 30 d.

Vasario 21 d. įmonė pardavė 1 automobilį „Fiat“ už 14000 litų. Pirkėjas sumokėti įsipareigojo per 30 d.

Kovo 4 d. įmonė nusipirko 1 automobilį „Ford“ už 17000 litų. Tiekėjui sumokėti įsipareigojo per 30 d.

Kovo 12 d. įmonė pardavė 1 automobilį „Fiat“ už 13500 litų . Pirkėjas sumokėjo iš karto.

Kovo 20 d. įmonė pardavė 1 automobilį „Audi“ už 15700 litų. Pirkėjas įsipareigojo sumokėti per 30 d.

Reikia:

1. Ūkines operacijas užregistruoti Bendrajame žurnale, žinant, kad įmonė taiko nuolat apskaitomų atsargų būdą.
2. Bendrajame žurnale užreigistruotas sumas perkelti į atitinkamas sąskaitas.
3. Nustatyti parduotų prekių savikainą.

4.13 pratimas

Prekybinės įmonės „Ažuolas“ 20X9 m. sausio 1 d. prekių atsargos sandelyje buvo:

- keturi baldų komplektai „Vilma“ , pirkti po 1250 litų;
- trys baldų komplektai „Reda“ , pirkti po 720 litų;

Sąskaitos *Pinigai* likutis – 8000 litų.

Per 20X9 m. I ketvirtį buvo atliktos šios ūkinės operacijos:

- Sausio 10 d. įmonė pardavė 1 baldų komplektą „Vilmą“ už 1120 litų. Pirkėjas sumokėjo iš karto.
- Sausio 30 d. įmonė pirko 3 baldų komplektus „Ažuolas“, už kiekvieną mokėjo po 1700 litų. Tiekėjui sumokėti įsipareigojo per 30 d.
- Vasario 10 d. įmonė pardavė 2 baldų komplektus „Vilma“ už 1500 litų. Pirkėjas sumokėti įsipareigojo per 60 d.
- Vasario 27 d. įmonė pardavė 2 baldų komplektus „Ažuolas“ po 2000 litų. Pirkėjas sumokėjo iš karto.

- Kovo 13 d. įmonė pardavė 2 baldų komplektus „Voruta“ po 1200 litų. Pirkėjas sumokėti įsipareigojo per 60 d.

Reikia:

1. Ūkinės operacijas užregistruoti Bendrajame žurnale žinant, kad įmonė taiko nuolat apskaitomų atsargų būdą.
2. Bendrajame žurnale užregistruotas sumas perkelt į atitinkamas sąskaitas.
3. Nustatyti parduotų prekių savikainą.

4.14 pratimas

Uždaroji akcinė bendrovė „Lietus“ prekiauja vandens lovomis. 20X9 m. rugsėjo 1d. parduotuvėje buvo 5 vandens lovos – kiekviena po 4000 Lt. Sąskaitos Nr. 5001 *Pardavimo pajamos* likutis rugsėjo 1d. buvo 300 000 Lt, sąskaitos Nr. 6000 *Parduotų prekių savikaina* – 240 000 Lt, sąskaitos Nr. 6118 *Įvairios bendrosios sąnaudos* – 1000 Lt ir sąskaitos Nr. 6110 *nuomos sąnaudos* – 200 Lt.

1. Užregistruokite toliau pateiktas ūkines operacijas Bendrajame žurnale.
2. Užregistruokite pajamų ir sąnaudų sumas atitinkamose buhalterinėse sąskaitose.
3. Apskaičiuokite įmonės „Lietus“ 20X9 m. pirmų trijų ketvirčių parduotų prekių savikainą, bendrąjį pelną ir veiklos pelną.

Pastaba: įmonė taiko nuolat apskaitomų atsargų būdą.

UAB „Lietus“ 20X1 m. rugsėjo mėn. atliko tokias ūkines operacijas:

- Rugsėjo 3d. iš įmonės „Vėsa“ skolon nupirkta 10 vandens lovų po 4000 Lt. Tiekėjui įsipareigojo sumokėti per 15 dienų.
- Rugsėjo 4d. parduotos dvi vandens lovos po 4500 Lt. Pirkėjas sumokėjo į įmonės kasą.
- Rugsėjo 9d. įmonei „Sala“ parduotos skolon penkios vandens lovos. Pirkėjas 22 500 Lt skolą įsipareigojo padengti per 30 dienų.
- Rugsėjo 15d. iš įmonės „Rasa“ gautos trys vandens lovos už 12 000 Lt. Sąskaitoje faktūroje buvo padaryti neleistini taisy-

mai, todėl dokumentas grąžintas. Buvo susitarta, kad tiekėjas išrašys tvarkingą dokumentą.

- Rugsėjo 15d. iš atsiskaitomosios sąskaitos banke sumokėta rugsėjo 3d. skola įmonei „Vėsa“.
- Rugsėjo 16d. iš įmonės „Rasa“ gauti tinkamai sutvarkyti rugsėjo 15d. prekių pirkimo dokumentai.
- Rugsėjo 24d. iš pirkėjo pervedimų per banką gautas 4500 Lt avansas už vieną vandens lovą.
- Rugsėjo 27d. parduota vandens lova. Už ją pirkėjas sumokėjo 24 dieną.
- Rugsėjo 30d. gauta 600 Lt. už ryšių paslaugas, 400 Lt. sąskaita už sunaudotą elektros energiją ir 1000 Lt. sąskaita už vandenį.
- Rugsėjo 30d. gauta 1200 Lt sąskaita už rugsėjo mėn. nuoma. Už rugsėjo, spalio, lapkričio mėnesių patalpų nuomą iš sąskaitos banke sumokėta 3600 Lt. (po 1200 Lt už kiekvieną mėnesį).

4.14 Pratimas

Toliau pateikti akcinės bendrovės „Romi“ koreguoti buhalterinių sąskaitų likučiai 20X9 m. gruodžio 31 d. duomenimis. AB „Romi“ tipinė veikla – pirktų prekių pardavimas, netipinė veikla – įrengimų nuoma.

Užpildykite pelno (nuostolių) ataskaitą 20X9 m. gruodžio 31 d.

20X9 m. gruodžio 31 d.
AB „Romi“ koreguoti sąskaitų likučiai

12200 Lengvųjų automobilių įsigijimo savikaina	135 780 Lt
12207 Lengvųjų automobilių įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)	30 940 Lt
12410 Įrengimų įsigijimo savikaina	419 020 Lt
12417 Įrengimų įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)	82 240 Lt
2014 Pirktos prekės, skirtos perparduoti	739 960 Lt
2024 Ateinančių laikotarpių sąnaudos, pripažintos patirtomis per sekantį ataskaitinį laikotarpį	10 920 Lt
241 Pirkėjų įsiskolinimas	345 760 Lt
271 Sąskaitos bankuose	6400 Lt
272 Kasa	3900 Lt
3011 Paprastosios akcijos	400 000 Lt
341 Ataskaitinių metų nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	?
342 Ankstesniųjų metų nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	89 620 Lt
4012 Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai kredito įstaigoms	279 710 Lt

443 Įsipareigojimai tiekėjams	326 480 Lt
445 Pelno mokesčio įsipareigojimai	128 270 Lt
4461 Mokėtinas darbo užmokestis	66 140 Lt
5001 Pardavimo pajamos	1 199 740 Lt
5093 Pardavimų diskontai (-)	3400Lt
5222 Nuomos pajamos	4000 Lt
533 Baudos ir delspinigiai už pradelstą pirkėjų įsiskolinimą	600 Lt
6000 Parduotų prekių savikaina	410 600 Lt
6102 Skelbimų ir reklamos sąnaudos	41 680 Lt
6103 Darbuotojų darbo užmokesčio ir su juo susijusios sąnaudos	196 000 Lt
6113 Draudimo sąnaudos	17 620 Lt
6114 Darbuotojų darbo užmokestis ir su juo susijusios sąnaudos	69 140 Lt
61150 Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudos	36 980 Lt
6118 Įvairios bendrosios sąnaudos	33 500 Lt
628 Kitos veiklos sąnaudos	27 360 Lt
630 Palūkanų sąnaudos	6920 Lt
651 Ataskaitinių metų pelno mokesčiai	102 800 Lt

Kovo 13 d. įmonė pardavė 2 baldų komplektus „Voruta “ po 1200 litų. Pirkėjas sumokėti įsipareigojo per 60 d.

Reikia:

1. Ūkinės operacijas užregistruoti bendrajame žurnale, žinant,kad įmonė taiko nuolat apskaitomų atsargų būdą.
2. Bendrajame žurnale užreigistruotas sumas perkelti į atitinkamas sąskaitas.
3. Nustatyti parduotų prekių savikainą.

4.16 pratimas

Įmonė prekiauja įvairiais namų apyvokos reikmenimis ir baldų komplektais. Namų apyvokos reikmenys apskaitomi taikant periodiškai apskaitomų atsargų būdą, baldų komplektai – nuolat apskaitomų atsargų būdą. 20X9 m. rugsėjo 30 d. įmonė turėjo šių prekybinių atsargų:

Namų apyvokos reikmenų – už 3900 litų;

2 baldų komplektus „Neris“ po 1400 litų;

20X9 m. spalio 1 d. sąskaitos *Pinigai* likutis buvo 6000 litų.

Pateikiame įmonės ketvirtojo ketvirčio ūkines operacijas:

- Spalio 2 d. įmonė pirko į skolą 3 baldų komplektus „ Žalgiris “ po 1800 litų.
- Spalio 9 d. įmonė pardavė į skolą įvairių namų apyvokos reikmenų pirkėjui už 500 litų.
- Spalio 11 d. įmonė sumokėjo tiekėjams visą skolą už spalio 2 d. pirktus baldus.
- Spalio 18 d. pirkėjas sumokėjo skolą už spalio 9 d. pirktus namų apyvokos reikmenis.
- Spalio 20 d. įmonė pardavė į skolą vieną baldų komplektą „ Žalgiris „ už 2100 litų ir vieną baldų komplektą „ Neris“ už 1650 litų.
- Spalio 29d. pirkėjas sumokėjo už baldų komplektą „ Žalgiris „ , pirktą spalio 20 d.
- Lapkričio 4 d. įmonė pirko iš tiekėjų namų apyvokos reikmenų už 1000 litų. Sąskaitoje faktūroje tiekėjas nurodė mokėjimo sąlygą – atsiskaityti per 30 dienų.
- Lapkričio 9 d. pirkėjas grąžino likusią dalį skolos už spalio 20 d. pirktus baldus.
- Lapkričio 12 d. įmonė pardavė pirkėjui namų apyvokos reikmenų už 1400 litų. Sąskaitoje ji nurodė mokėjimo sąlyga – atsiskaityti per 30 dienų.
- Lapkričio 13 d. įmonė grąžino tiekėjui skolą už lapkričio 4 d. pirktus namų apyvokos reikmenis.
- Lapkričio 20 d. įmonė pardavė du baldų komplektus „Žalgiris“, kiekvieną po 2150 Lt. Sąskaitoje nurodyta mokiėjimo sąlyga – atsiskaityti per 60 dienų.
- Lapkričio 26 d. įmonė pirko iš tiekėjo tris baldų komplektus „Lokys“, kiekvieną po 1600 litų. Sąskaitoje nurodyta tokia mokėjimo sąlyga – atsiskaityti per 60 dienų.
- Lapkričio 29 d. pirkėjas sumokėjo įmonei skolą už lapkričio 20 d. pirktus baldus.
- Lapkričio 30 d. pirkėjas sumokėjo įmonei skolą už lapkričio 2 d. pirktus namų apyvokos reikmenis.
- Gruodžio 10 d. įmonė sumokėjo skolą tiekėjui už lapkričio 26 d. pirktus įrengimus.

- Gruodžio 25 d. Įmonė pardavė du baldų komplektus „Lokys“ po 2000 litų. Sąskaitoje įmonė nurodė šią mokėjimo sąlygą – atsiskaityti per 60 dienų.
- Gruodžio 31 d. įmonės sandėlyje buvo namų apyvokos reikmenų už 3270 litų.

Reikia:

1. Ūkines operacijas užregistruoti Bendrajame žurnale.
2. Bendrajame žurnale užregistruotas sumas perkelti į atitinkamas sąskaitas.
3. Apskaičiuoti parduotų namų apyvokos reikmenų savikainą 20X9 m. gruodžio 31 d. ir atlikti reikiamą sąskaitų korespondenciją, žinant, kad įmonė nenaudoja sąskaitos Parduotų namų apyvokos reikmenų savikaina.
4. Apskaičiuoti sąskaitos Parduotų baldų savikaina likutį 20X9 m. gruodžio 31 d.
5. Uždaryti pajamų ir sąnaudų sąskaitas.

4.17 pratimas

AB „Linksmadvaris“ 20X9 m. gegužės 15 d. pardavė skolon UAB „Kalvis“ prekių už 1000 Lt ir nurodė tokias atsiskaitymo sąlygas: 2/10, n15.

Įmonė „Kalvis“ už prekes sumokėjo 20X9 m. gegužės 21 d.

Surašykite sąskaitų korespondencijas, kuriomis registruojamos pardavimų ir mokėjimo už prekes operacijos, pardavimų diskontus apskaitant: 1) bruto būdu, 2) neto būdu.

4.18 pratimas

Įmonė „Vakaris“ 20X9 m. gruodžio 14 d. pirko skolon iš įmonės „Vaivorykštė“ prekių, skirtų perparduoti, už 4000 Lt. UAB „Vaivorykštė“ nurodė tokias atsiskaitymo sąlygas: 2/10, n60.

Įmonė „Vakaris“ atsiskaitė su tiekėjais gruodžio 20 d.

1. Nuspręskite, kuri iš pateiktų operacijų atspindi pirkimo diskontus, apskaitomus neto būdu, o kuri – bruto būdu?

1 variantas

D 6002 Pirkimai	3920 Lt
K 4430 Įsipareigojimai prekių ir paslaugų tiekėjams	3920 Lt

2 variantas

D 6002 Pirkimai	4000 Lt
K 4430 Įsipareigojimai prekių ir paslaugų tiekėjams	4000 Lt

2. Surašykite sąskaitų korespondencijas, kuriomis registruojamas sąlygoje aprašytos ūkinės operacijos, taikant neto ir bruto būdus.

3. Uždarykite Pirkimų ir Pardavimų diskontų (-) sąskaitas; pastarąją uždarykite per ***Pajamų ir sąnaudų suvestinę bei Pirkimų sąskaitą.***

4.19 pratimas

20X9 m. Lapkričio 2d. įmonė „Laukimas“ pardavė UAB „Vėsa“ skolon prekių už 17 000 Lt. Įmonė „Laukimas“ nurodė tokias pardavimo sąlygas: 5/10, n30.

Įmonė „ Vėsa “ iš dalies pasinaudojo diskontavimo galimybe ir įsiskolinimą už prekes padengė taip:

20X9 m. lapkričio 10 d. - 60% įsiskolinimo sumos;

20X9 m. lapkričio 25 d. grąžino visą likusią skolos dalį.

Kokie bus atlikti įrašai UAB „Laukimas“ buhalterinės apskaitos sąskaitose, kai pardavimo diskontai apskaitomi: 1) bruto būdu, 2) neto būdu?

4.20 pratimas

Įmonė prekiauja kompiuterine technika. 20X9 m. liepos 1 d. sąskaitos Pinigai likutis sudarė 13000 litų. Per liepos mėnesį įmonė atliko tokias operacijas:

Liepos 10 d. gavo iš tiekėjų tris monitorius po 2100 litų. Mokėjimo sąlygos – 2/10, n30.

Liepos 18 d. už grynuosius pirko du spausdintuvus, už kiekvieną mokėjo po 2800 Lt.

Liepos 19 d. sumokėjo už monitorius, pirktus liepos 10 d.

Liepos 20 d. iš tiekėjų gavo diskelių už 700 litų. Mokėjimo sąlygos – 1/10, n30.

Liepos 22 d. tiekėjui už 300 Lt grąžinta dalis blogos kokybės diskelių.

Reikia:

1. Užregistruoti liepos mėnesio pirkimo operacijas Bendrajame žurnale.
2. Nustatyti 20X9 m. liepos mėn. grynųjų pirkimų apimtį.

4.21 pratimas

Įmonė prekiauja plytomis, statybiniais blokeliais, cementu ir kitomis statybinėmis medžiagomis. 20X9 sausio 1 d. įmonės sandėlyje buvo prekių už 140800 litų. Sąskaitos *Pinigai* likutis – 15400 litų.

Įmonės pirmojo ketvirčio ūkinės operacijos:

Sausio 10 d. įmonė išsiuntė pirkėjui užsakytas statybines medžiagas. Sąskaitoje faktūroje nurodyta 8200 litų bendra pardavimo kaina, mokėjimo sąlygos – 2/10, n30.

Sausio 15 d. įmonė pirko iš tiekėjų įvairių statybinių medžiagų už 7500 litų. Tiekėjams sumokėta iš karto.

Sausio 19 d. pirkėjas grąžino įmonei dalį nekokybiškų apdailos plytų už 200 litų, kurias įsigijo sausio 10 dieną. Už kitas įsigytas statybines medžiagas sumokėjo visą įsiskolinimą.

Vasario 2 d. įmonė pirko iš tiekėjų statybinių medžiagų už 4000 litų. Tiekėjams sumokėjo iš karto.

Vasario 18 d. įmonė išsiuntė pirkėjui užsakytas statybines medžiagas.

Sąskaitoje nurodyta 6000 litų bendra pardavimo kaina, mokėjimo sąlygos – 2/10, n60.

Kovo 3 d. įmonė išsiuntė pirkėjui užsakytas statybines medžiagas. Sąskaitoje nurodyta 7400 litų bendra pardavimo kaina, mokėjimo sąlygos – 3/15, n30.

Kovo 9 d. pirkėjas sumokėjo skolą įmonei už vasario 18 d. pirktas statybines medžiagas.

Kovo 15 d. pirkėjas grąžino dalį nekokybiškų statybinių blokelių (už 400 litų) ir sumokėjo likusią skolą įmonei už kovo 3 d. pirktas statybines medžiagas.

kovo 31 d. atlikus inventorizaciją, įmonės sandėlyje nustatytas 9800 litų prekybinių atsargų likutis.

Reikia:

1. Ūkines operacijas užregistruoti Bendrajame žurnale.
2. Užregistruotas sumas perkelti į atitinkamas sąskaitas.
3. Nustatyti grynųjų pardavimų apimtį kovo 31 dieną.
4. Apskaičiuoti parduotų prekių savikainą kovo 31 dieną.

4.22 pratimas

Įmonė prekiauja įvairia avalyne. 20X9 m. sausio 1 d. įmonės sandėlyje buvo prekybinių atsargų už 12 200 litų. Sąskaitos *Pinigai* likutis sudarė 6900 litų.

Pateikiame įmonės pirmojo ketvirčio pirkimo operacijas:

Sausio 7 d. įmonė pirko iš tiekėjų avalynės už 1200 litų. Sąskaitoje faktūroje tiekėjas nurodė tokias mokėjimo sąlygas – 3/10, n30.

Vasario 4 d. įmonė pirko iš tiekėjų avalynės už 3000 litų. Sąskaitoje tiekėjas nurodė mokėjimo sąlygas – 3/15, n30.

Vasario 18 d. įmonė sumokėjo įsiskolinimą tiekėjui už vasario 4 d. pirktą avalynę.

Kovo 6 d. įmonė pirko iš tiekėjų avalynės už 2400 litų. Sąskaitoje tiekėjas nurodė mokėjimo sąlygas – 3/10, n30.

Kovo 30 d. įmonė grąžino tiekėjui skolą už kovo 6 d. pirktą avalynę. Diskontu įmonė nepasinaudojo dėl atsakingo darbuotojo aplaidumo.

kovo 31 d. atlikus inventorizaciją, įmonės sandėlyje nustatytas 14100 litų prekių likutis.

Reikia:

1. Ūkines operacijas užregistruoti Bendrajame žurnale, žinant, kad įmonėje taikomas periodiškai apskaitomų atsargų būdas.
2. Perkelti duomenis iš žurnalo į atitinkamas sąskaitas.
3. Nustatyti 20X9 m. pirmojo ketvirčio grynųjų pirkimų apimtį.

4.23 pratimas

Uždaroji akcinė bendrovė „Korsanum“ prekiauja medicinine aparatūra. 20X9 m. sausio 1 d. įmonės sandėlyje buvo šių prekybinių atsargų:

1. 4 stomatologiniai aparatai SK – 14 po 3400 litų;
2. 5 kardiostimuliatoriai KS 105 po 2700 litų;
3. 10 kardiografų RK – 700 po 1200 litų;

Sąskaitos *Pinigai* likutis – 8500 litų.

Įmonės pirmo ketvirčio ūkinės operacijos:

Sausio 4 d. įmonė išsiuntė 2 kardiografus RK – 700 pirkėjui. Sąskaitoje įmonė nurodė, kad vieno aparato kaina – 1600 litų, mokėjimo sąlygos – 2/10, n30.

Sausio 10 d. įmonė pirko iš tiekėjų 4 kraujo apytakos aparatus KA04,už kiekvieną mokėjo po 1100 litų. Tiekėjams sumokėjo iš karto.

Sausio 11 d. pirkėjas sumokėjo įmonei už sausio 4 d. pirktus kardiografus RK – 700.

Sausio 24 d. įmonė išsiuntė vieną stomatologinį aparatą SK – 14 ir du kardiografus RK – 700 pirkėjui. Sąskaitoje faktūroje įmonė nurodė šias pardavimo kainas: stomatologinio aparato SK – 14 – 4100 litų, kardiografo RK – 700 – 1500 litų, mokėjimo sąlygos – 3/10, n30.

Sausio 26 d. įmonė išsiuntė 2 kraujo apytakos aparatus KA04 ir 1 kardiostimuliatorių KS105 pirkėjui. Sąskaitoje faktūroje nurodyta: kraujo apytakos aparato KA04 kaina – 1700 litų, kardiostimuliatoriaus KS105 – 3200 litų, mokėjimo sąlygos – 2/15, n30.

Vasario 2 d. pirkėjas sumokėjo įmonei 2910 litų už sausio 24 d. pirktus kardiografus RK – 700.

Vasario 9 d. pirkėjas sumokėjo įmonei 3332 litus už sausio 26 d. pirktus kraujo apytakos aparatus KA04.

Vasario 14 d. pirkėjas sumokėjo įmonei už sausio 24 d. pirktą stomatologinį aparatą SK – 14.

Vasario 18 d. pirkėjas sumokėjo įmonei už sausio 26 d. pirktą kardiostimuliatorių KS105.

Kovo 15 d. įmonė išsiuntė kardiografus RK – 700 pirkėjui. Sąskaitoje faktūroje nurodyta: kardiografo RK – 700 kaina – 1600 litų, mokėjimo sąlygos – 3/10, n30.

Kovo 23 d. pirkėjas sumokėjo įmonei už kovo 15 d. pirktus kardiografus RK – 700.

Reikia:

1. Ūkines operacijas užregistruoti Bendrajame žurnale, žinant, kad įmonė taiko nuolat apskaitomų atsargų būdą.
2. Bendrajame žurnale užregistruotas sumas perkelti į atitinkamas sąskaitas.
3. Nustatyti grynųjų pirkimų ir pardavimų apimtį ir parduotų prekių savikainą.

4.24 pratimas

UAB „Gandras“ perparduota vaikiškus batus. Pirmąjį veiklos mėnesį buvo atliktos šios ūkinės operacijos:

Gegužės 2 d. parduota paprastųjų akcijų už 1000 litų.

Gegužės 3 d. į skolą įsigyta prekių už 2500 litų. Mokėjimo sąlygos – 2/10, n30.

Gegužės 3 d. apmokėtos prekių atsivežimo išlaidos (120 litų).

Gegužės 5 d. metams už 1200 Lt išsinuomotos patalpos. Pinigai sumokėti iš karto.

Gegužės 10 d. į skolą parduota avalynės už 2700 litų. Mokėjimo sąlygos – 1/15, n30.

Gegužės 12 d. už 7000 litų įsigyta parduotuvės baldų.

Gegužės 15 d. apmokėta gegužės 3 d. gauta sąskaita.

Gegužės 17 d. į skolą įsigyta avalynės už 2100 litų. Mokėjimo sąlygos – 1/15, n25.

Gegužės 18 d. parduota batų už 1350 litų.

Gegužės 20 d. į skolą parduota batų. Suma – 4000 litų. Mokėjimo sąlygos – 1/10, n30.

Gegužės 21 d. į skolą nupirkta vaikiškų batų už 970 litų. Mokėjimo sąlygos – 1/10, n30.

Gegužės 21 d. už prekių atsivežimą sumokėta 150 litų.

Gegužės 23 d. gauti pinigai už prekes, išsiųstas gegužės 10 d.

Gegužės 24 d. nuomos mokesčio dalis, tenkanti gegužės mėnesiui, nurašyta į sąnaudas.

Gegužės 25 d. gauti pinigai už gegužės 20 d. parduotas prekes.

Gegužės 27 d. apmokėta gegužės 17d. gauta sąskaita.

Gegužės 28 d. išmokėtas 1750 litų darbo užmokestis.

Gegužės 29 d. apskaičiuotas baldų nusidėvėjimas. Jis sudaro 90 litų.

Gegužės 31 d. inventorizacijos metu sandėlyje rasta batų už 1458 litus.

Reikia:

1. Ūkines operacijas užregistruoti bendrovės Bendrajame žurnale.
2. Naudojant Pajamų ir sąnaudų suvestinės sąskaitą parengti uždarančiuosius įrašus.
3. Perkelti duomenis iš Bendrojo žurnalo į atitinkamas sąskaitas.
4. Apskaičiuoti grynuosius pirkimus.
5. Apskaičiuoti parduotų prekių savikainą.
6. Apskaičiuoti finansinį rezultatą.

4.25 pratimas

UAB „ Muzika “ 20X9 m. vasario 7 d. gavo iš Šveicarijos įmonės 3000 Šveicarijos frankų (CHF) avansą už parduotinus muzikos instrumentus. Avanso gavimo dieną oficialus (buhalterinės) Šveicarijos franko ir lito santykis buvo 2,3. Muzikos instrumentų pardavimo dieną – 20X9 m. vasario 22 d. – 2,4.

Parašykite sąskaitų korespondencijas, kuriomis registruojama valiutos kursų pasikeitimo įtaka muzikos instrumentų pardavimui.

4.26 pratimas

UAB „ Erdvė “ 20X9 m. balandžio 6 d. Šveicarijos įmonei sumokėjo 1500 CHF avansą už garso aparatūrą. Avanso mokėjimo dieną oficialus (buhalterinės) užsienio valiutos

ir lito santykis buvo 2,4. Garso aparatūros pirkimo dieną – 20X9 m. balandžio 17 d. – oficialus Šveicarijos franko ir lito santykis padidėjo iki 2,5.

Parašykite sąskaitų korespondencijas, kuriomis registruojama valiutos kursų pasikeitimo įtaka pirkimui.

4.27 pratimas

Uždaroji akcinė bendrovė „Saulė“ 20X9 m. sausio mėn. atliktas operacijas užregistravo atitinkamose apskaitos analitinėse kortelėse ir žurnaluose. UAB „Saulė“ siuva ir parduoda odines moteriškas striukes

bei prekiauja odinėmis moteriškomis rankinėmis, kurias perka iš tiekėjų. Gamyboje UAB „Saulė“ naudoja vienos rūšies odą; ją apdoroja nuosava įranga. Visos atsargos apskaitomos taikant nuolat apskaitomų atsargų būdą, o įkainojant taikomas FIFO metodas.

Pardavimo ir pirkimo diskontai apskaitomi bruto būdu.

Pagal toliau pateiktus duomenis nuspręskite, kuriame žurnale ir (ar) kurioje analitinėje kortelėje užregistruotumėte ūkines operacijas.

20X9 m. sausio mėn. ūkinės operacijos:

Sausio 4 d. iš UAB „Saga“ skolon nupirkta penkiolika moteriškų odinių rankinių po 120 Lt. Mokėjimo sąlygos: 2/10, n30.

Sausio 6 d. iš AB „ Širvinta “ įsigyta žaliavų (12 kv. m.) už 12 000 Lt. Mokėjimo sąlygos: n60.

Sausio 9 d. parduotos trys moteriškos odinės rankinės už 495 Lt. Pinigai gauti į sąskaitą banke.

Sausio 11 d. bendrovė sumokėjo už trijų mėnesių nuomą – už sausį, vasarį ir kovą po 1600 Lt. Sumokėta iš sąskaitos banke.

Sausio 14 d. UAB „Saga“ grąžinta sausio 4 d. skola. Pinigai sumokėti iš sąskaitos banke.

Sausio 17 d. UAB „Salytė“ parduota skolon vienuolika moteriškų odinių striukių už 44 000 Lt. Mokėjimo sąlygos: 5/5, n15.

Sausio 20 d. iš atsiskaitomosios sąskaitos banke į įmonės kasą perversti 500 Lt.

Sausio 21 d. išmokėtas 600 Lt avansas įmonės vairuotojui Viliui Viliauskui degalams pirkti (pinigai mokėti iš kasos).

Sausio 21 d. UAB „ Salytė “ grąžino sausio 17 d. skolą.

Sausio 25 d. iš vairuotojo Viliaus Viliausko į įmonės kasą gautas nepanaudotas avanso likutis – 70 Lt ir degalų pirkimą už 530 Lt patvirtinantys dokumentai.

Sausio 28 d. UAB „Keturiese“ parduota skolon dvylika moteriškų odinių rankinių už 1980 Lt. Mokėjimo sąlygos: n90.

Sausio 29 d. pagal gautą sąskaitą faktūrą sumokėta už įmonės produktų reklamą per televiziją sausio mėn. – 2300 Lt.

Sausio 30 d. užregistruotos sausio mėn. patalpų nuomos sąnaudos. Už nuomą sumokėta sausio 11 dieną.

4.28 pratimas

Akcinė bendrovė, prekiaujanti JAV kvepalais ir jiems apskaityti naudojanti periodiškai apskaitomų atsargų būdą, 20X9 m. birželio mėnesį atliko šias ūkines operacijas:

1 d. parduota paprastųjų akcijų už 33 000 litų.

5 d. į skolą įsigyta kvepalų už 2400 USD. Banko nustatytas valiutų keitimo kursas – 1 USD lygus 3 litams.

6 d. apmokėtos kvepalų atsivežimo išlaidos. Suma – 320 litų.

7 d. už 600 litų pusei metų išsinuomotas sunkvežimis. Nuomos sutartis įsigaliojo nuo birželio 1d.

10 d. į skolą parduota kvepalų už 5640 litų. Valiutų keitimo kursas – 1: 2, 9.

12 d. dėl įpakavimo defektų 10 procentų sumažinta birželio 5 d. pirktų prekių kaina.

16 d. apmokėta birželio 5 d. gauta sąskaita faktūra. USD ir lito keitimo santykis 1: 2, 5.

20 d. už 1070 USD nupirkta kvepalų. Banko nustatytas valiutų keitimo kursus – 1 USD keičiamas į 3 litus. Prekių atsivežimo išlaidos sudaro 250 litų.

25 d. pirkėjas sumokėjo už birželio 10 d. pirktas prekes. Valiutų keitimo kursas – 1: 2, 5.

Reikia:

1. Užfiksuoti ūkines operacijas Bendrajame žurnale.
2. Naudojant Pajamų ir sąnaudų suvestinės sąskaitą, atlikti uždarančius įrašus.
3. Duomenis perkelti į atitinkamas sąskaitas.
4. Apskaičiuoti parduotų prekių savikainą.
5. Nustatyti finansinės – investicinės veiklos rezultatą.

4.29 pratimas

UAB „Vasara“ , prekiaujančios akiniais nuo saulės, 20X9 m. birželio 30 d. sąskaitos *Pinigai* likutis buvo 30 600 litų.

Liepos mėnesį įmonė atliko šias ūkines operacijas:

6 d. su Anglijos kompanija pasirašyta pirkimo – pardavimo sutartis dėl didelės akinių siuntos įsigijimo. Su anglais bus atsiskaitoma svarais sterlingų, o rizika dėl valiutų kurso pasikeitimo tenka įmonei.

8 d. į skolą parduota akinių už 1590 litų. Mokėjimo sąlygos – 1/15, n30.

10 d. gauta akinių siunta iš Anglijos. Suma – 350 sv. str. Mokėjimo sąlygos – 1/10, n30. banko nustatytas kursas – 1 sv. str. lygus 10 litų.

15 d. padengta 50 procentų skolos už liepos 10 d. gautas prekes. Banko nustatytas valiutų keitimo kursas – 1 sv. lygus 12 litų.

20 d. gauti pinigai už liepos 8 d. parduotas prekes.

25 d. padegta likusi skolos dalis už liepos 10 d. gautas prekes. Banko nustatytas šios dienos kursas – 1 sv. lygus 9 litams.

31 d. akinių likutis sudarė 3400 litų.

Reikia:

1. Užfiksuoti ūkines operacijas Bendrąjame žurnale.
2. Naudojant Pajamų ir sąnaudų suvestinės sąskaitą, atlikti uždarančius įrašus.
3. Duomenis perkelti į atitinkamas sąskaitas.
4. Apskaičiuoti bendrąjį pelną.
5. Nustatyti finansinės – investicinės veiklos rezultatą.

V SKYRIUS
ILGALAIKIO TURTO APSKAITA

TESTAI

1. **Vadovaudamosi apskaitos vedimo *optimalumo* reikalavimu, trumpalaikiam turtui įmonės priskiria:**
   a) nekilnojamąjį turtą;
   b) paskolas, gautas iš banko;
   c) įvairias smulkias priemones, naudojamas darbo metu (pavyzdžiui, sąvaržėles, pieštukus, segtuvus, skylamušius ir pan.);
   d) nematerialųjį turtą.

2. **Pradėjusi ilgalaikį materialųjį turtą naudoti ir šį faktą patvirtinus turto įvedimo į eksploataciją aktu, jo nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti:**
   a) tą pačią dieną po dokumento pasirašymo;
   b) ne vėliau kaip po trijų mėnesių (šis laikas skirtas tam, kad įmonė galėtų įvertinti nusidėvėjimą, likvidacinę vertę ir pan.);
   c) nuo sekančio mėnesio po turto eksploatavimo pradžios pirmos dienos;
   d) prasidėjus naujam ataskaitiniam laikotarpiui (naujiems finansiniams metams).

3. **Visas ilgalaikis materialusis turtas balanse turi būti atspindimas:**
   a) likvidumo didėjimo tvarka;
   b) likvidumo mažėjimo tvarka;
   c) abėcėlės tvarka;
   d) atsižvelgiant į įsigyto turto datą; pradžioje rodomas anksčiausiai įsigytas turtas, pabaigoje – vėliausiai.

4. **Įmonės ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo apskaičiavimo metodas gali būti keičiamas:**
   a) pasikeitus turto naudojimo būdui ar kitoms aplinkybėms, kai anksčiau taikytas nusidėvėjimo apskaičiavimo metodas neatitinka realaus to turto vertės mažėjimo;

b) kiekvieną kartą įsigijus naują turto vienetą;
c) pasibaigus finansiniams ataskaitiniams metams ir patvirtinus metinę finansinę atskaitomybę bei paskelbus naują buhalterinės apskaitos politikos įsakymą;
d) vieną kartą pasirinktas tam tikro ilgalaikio turto nusidėvėjimo metodas įmonėje negali būti keičiamas.

5. Ilgalaikio materialiojo turto nudėvėta suma kaupiama *nusidėvėjimo (-)* sąskaitose. Šios sąskaitos yra:
a) tranzitinės;
b) papildančiosios;
c) kontokorentinės;
d) kontrarinės;

6. Praėjus penkiolikai eksploatavimo metų, buvo nuspręsta atnaujinti pastatą – keisti langus ir duris, susidėvėjusias stogo konstrukcijas bei perdažyti pastato sienas. Atlikus šiuos pastato atnaujinimo darbus, apskaitoje turi būti užregistruota:
a) pastato nusidėvėjusios sumos sumažėjimas;
b) ilgalaikio turto – pastato pradinės vertės padidėjimas;
c) pastato likutinė vertė nepasikeistų, todėl jokie įrašai sąskaitose nereikalingi;
d) pastato remonto išlaidų suma turi būti įskaičiuojama į ataskaitinio laikotarpio sąnaudas.

7. Apskaitoje visiškai nudėvėto, tačiau dar naudojamo ilgalaikio turto vertė:
a) turi būti lygi nuliui;
b) turi būti lygi *atmintinei vertei* – vienam litui;
c) negali būti mažesnė už 1 vnt. konvertuojamosios valiutos – JAV dolerį;
d) negali būti mažesnė nei dešimt litų.

8. Taikant pagreitintus nusidėvėjimo skaičiavimo metodus, visada apskaičiuojamas:

a) mažiausias nusidėvėjimas ilgalaikio turto naudojimo pradžioje, o didžiausias – pabaigoje;
b) didžiausias apmokestinamasis pelnas ilgalaikio turto naudojimo pradžioje, o mažiausias – pabaigoje.
c) didžiausias apmokestinamasis pelnas ilgalaikio turto naudojimo pradžioje, o mažiausias – pabaigoje.
d) Teisingi a ir b atsakymai.

9. Ilgalaikiam turtui nepriklauso:
a) finansinis turtas;
b) plėtros darbų savikaina;
c) prestižas;
d) nėra teisingo atsakymo.

10. Įmonė savo veikloje naudoja išsinuomotą ilgalaikį materialųjį turtą. Yra teisinga, kai:
a) išsinuomotas turtas yra nenudėvimas, todėl nė viena iš įmonių (nei nuomotoja, nei šeimininkė) nudėvėto šio turto sumos neįskaičiuoja į savo veiklos sąnaudas;
b) abi įmonės (ir nuomotoja, ir nuomininkė) turi įskaičiuoti šio turto nusidėvėjimą į savo veiklos sąnaudas;
c) tik įmonė nuomotoja turi įskaičiuoti šio turto nusidėvėjimą į savo veiklos sąnaudas:
d) tik įmonė nuomininkė turi įskaičiuoti šio turto nusidėvėjimą į savo veiklos sąnaudas.

11. Turto įsigijimą lizingo (finansinės nuomos) būdu galima būtų prilyginti:
a) turto įsigijimui su atidėtu mokėjimo terminu;
b) avansu gautoms sumoms;
c) nuomininko požiūriu – per vienerius metus mokėtinoms sumoms;
d) perparduoti skirtam ilgalaikiam turtui.

12. Ilgalaikis nematerialusis turtas:
a) nudėvimas;
b) amortizuojamas;

c) išsenka;
d) nudėvimas arba išsenka.

13. Pirkėjų skolos, kurios bus grąžintos vėliau nei po vienerių metų, priklauso:

a) nematerialiam turtui;
b) atsargoms;
c) per vienerius metus gautinoms sumoms;
d) po vienerių metų gautinoms sumoms.

14. Jeigu pastatui įsigyti buvo gauta paskola,sukauptos per ilgalaikio turto įsigijimo laiką (iki turto pradėjimo naudoti) palūkanos turi būti:

a) įskaičiuojamos į ilgalaikio turto įsigijimo savikainą;
b) priskiriamos įmonės finansinės veiklos sąnaudoms;
c) priskiriamos įmonės veiklos sąnaudos;
d) įskaičiuojamos į netekimų sumą.

15. Ilgalaikiam investiciniam turtui priskiriamas:

a) pastatas, kurį įmonė nusipirko, tikėdamasi jį šiek tiek paremontavusi po kelių mėnesių parduoti daug brangiau;
b) nauja įranga, kurią įmonė tikisi pelningai nuomoti;
c) žemė ir pastatai, kurie įmonei ekonominę naudą duoda ne naudojami įmonės veikloje, bet nuomojami tretiesiems asmenims;
d) teisingi a ir b atsakymai.

16. Išrinkite teisingą (arba teisingiausią) teiginį:

a) balanso Transporto priemonių straipsnyje, be kita ko, atspindimos ir pagal finansinio lizingo (išperkamosios nuomos) sutartį naudojamos transporto priemonės;
b) balanso Transporto priemonių straipsnyje, be kita ko, atspindimos ir laikinai išnuomotos kitoms įmonėms, todėl įmonės veikloje nenaudojamos transporto priemonės;
c) balanso Transporto priemonių straipsnyje, be kita ko, atspindimos ir įmonės iš anksto sumokėtos sumos už trans-

porto priemones, kurias tiekėjai įsipareigojo pristatyti po dviejų savaičių;

d) visi atsakymai teisingi.

17. Ilgalaikio nematerialiojo turto kūrimo procesas gali būti suskaidytas į *tyrimo* **ir** *plėtros* **etapus. Nurodykite, kuris iš pateiktų teiginių yra teisingas:**

a) tyrimo etapu padarytos išlaidos iš karto pripažįstamos laikotarpio, kada šios išlaidos buvo padarytos, sąnaudomis, o plėtros etapo išlaidos įskaičiuojamos į kuriamo nematerialiojo turto savikainą;

b) plėtros etapu padarytos išlaidos iš karto pripažįstamos laikotarpio, kada šios išlaidos buvo padarytos, sąnaudomis, o tyrimo etapo išlaidos įskaičiuojamos į kuriamo nematerialiojo turto savikainą;

c) tyrimo etapu padarytos išlaidos pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio netekimais;

d) plėtros etapu padarytos išlaidos pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio netekimais.

18. Jeigu ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas *perkainotąja verte*, **tai:**

a) šis turtas turi būti periodiškai perkainojamas;

b) šis turtas turi būti iš karto nukainotas, jeigu jis akivaizdžiai nuvertėja;

c) a ir b teiginiai teisingi;

d) nėra teisingo atsakymo.

19. Jeigu ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas *įsigijimo savikaina*,**tai:**

a) padidėjus šio turto vertei, šis turtas negali būti perkainotas didinat jo vertę;

b) įsigijimo savikaina apskaitomo ilgalaikio materialiojo turto vertė gali būti padidinta ne daugiau, nei ji anksčiau buvo sumažinta dėl to turto vertės mažėjimo linkme veikusių veiksnių;

c) balanse tas turtas visuomet atspindimas įsigijimo savikaina;

d) teisingo atsakymo nėra.

UŽDUOTYS

5.1 pratimas

Uždaroji akcinė bendrovė „Žibutė“ įsigijo įmonę, leidžiančią populiarų savaitraštį apie sodininkystę. Už įmonę UAB „Žibutė“ sumokėjo 1 500 000 Lt. Pinigai iš atsiskaitomosios sąskaitos banke už visą įsigytą turtą buvo pervesti pirkimo dieną. UAB „Žibutė“ ir toliau leis savaitraštį apie sodininkystę tuo pačiu pavadinimu „Sodas“. Pakviesti turto vertintojai visą turtą įvertino tikrąja verte taip: administracinį pastatą – 900 000 Lt, įrengimus – 400 000 Lt, lengvąjį automobilį – 50 000 Lt, atsargas – 350 000 Lt. Įmonės ilgalaikiai įsipareigojimai įvertinti 300 000 Lt, trumpalaikiai – 100 000 Lt.

1. *Apskaičiuokite prestižo sumą.*
2. *Parašykite sąskaitų korespondenciją, atspindinčią kiekvienos turto rūšies ir įsipareigojimų bei prestižo įsigijimą.*

5.2 pratimas

20X9 m. spalio 2 d. Įmonė „X“ nusprendė likviduoti nebetinkamą naudoti automobilį, kurio įsigijimo savikaina 60 000 Lt, sukaupta nusidėvėjimo suma 58 000 Lt, likvidacinė vertė 2000Lt. Iš likviduojamo automobilio gautos atsarginės dalys įkainotos 1500 Lt.

Parašykite sąskaitų korespondencijas.

5.3 pratimas

20X9 m. sausio 15 d. praūžęs stiprus vėjas sugriovė įmonės „Audėjas“ neapdraustą pastatą, kurio įsigijimo savikaina 400 000 Lt., nusidėvėjimo suma 150 000 Lt.

Parašykite sąskaitų korespondencijas, atspindinčias turto praradimą.

5.4 pratimas

20X9 m. liepos 9 d. dėl liūčių sukeltos nuošliaužos buvo sunaikintas akcinės bendrovės „Braškės“ gamybinis pastatas ir lengvasis automobilis. Įmonės turtas buvo apdraustas.

Pastato likutinė vertė nelaimės dieną buvo 30 000 Lt (pradinė vertė– 100 000 Lt, nusidėvėjimo suma – 70 000 Lt), automobilio likutinė

vertė – buvo 18000 Lt(pradinė vertė – 20000 Lt, nusidėvėjimo suma 2000 Lt).

Šios bendrovės vyriausiajam buhalteriui buvo pranešta, kad draudimo bendrovė už pastatą per vienerius metus išmokės 45 000 Lt, o už automobilį – 15 000 Lt draudimo kompensacijas.

Parašykite sąskaitų korespondencijas, atspindinčias turto praradimą ir gautinas draudimo kompensacijas.

5.5 pratimas

Uždaroji akcinė bendrovė „Gidas“ 20X8 m. gruodžio 15 d. įsigijo mikroautobusą už 60 000 Lt. Jo paskirtis – vežioti turistus po miestą ir jo apylinkes. Mikroautobusą pradėjo eksploatuoti tą pačią dieną. Tikimasi, kad jis bus eksploatuojamas septynerius metus ir juo bus nuvažiuota 634 000 km. Mikroautobuso likvidacinė vertė – 1200 Lt. Per 20X9 m. šią transporto priemonę nuvažiuota 44 000 km. 2010 m. tikimasi nuvažiuoti 90000 km, o likusiais metais – po 100000 km.

Apskaičiuokite mikroautobuso nusidėvėjimo sumą ir sąnaudas septyneriems metams kiekvienu iš nurodytų nusidėvėjimo skaičiavimo metodų:

1) tiesiog proporcingu;
2) produkcijos kiekio;
3) metų skaičiaus;
4) dvigubu – mažėjančios vertės.

5.6 pratimas

Įmonė „Vėtra“ už 50 000 Lt perleido įmonė „Rasa“ automobilį, kurio įsigijimo savikaina 100 000 Lt. , sukaupto nusidėvėjimo suma – 60 000 Lt. Įmonei „Rasa“ pinigus įsipareigojo pervesti per 30 dienų.

Parašykite sąskaitų korespondencijas, kuriomis registruojamas automobilio perleidimas.

5.7 pratimas

Uždaroji akcinė bendrovė „Naktis“ perleido akcinei bendrovei „Drugys“ naudotus įrengimus už 5000 Lt ir lengvąjį automobilį už 4500 Lt. Įrengimų likutinė vertė – 10 500 Lt (pradinė vertė – 20 000 Lt, nusidėvėjimo suma – 9500 Lt), automobilio likutinė vertė 3000 Lt (pradinė vertė 7000 Lt, nusidėvėjimo suma – 4000 Lt). AB

„Drugys” pinigus pervedė į atsiskaitomąją sąskaitą banke įrengimų ir automobilio perleidimo dieną.

Parašykite sąskaitų korespondencijas, kuriomis registruojamas įrengimų ir automobilio perleidimas akcinei bendrovei „Drugys“. Ar dėl atliktų ūkinių operacijų keisis bendrovės „Naktis“ nuosavas kapitalas?

5.8 pratimas

Uždaroji akcinė bendrovė „Širvinta“ nuo 20X9 m. sausio 1 d. pradėjo skaičiuoti įrengimų, kuriuos 20X8 m. gruodžio 3 d. įsigijo už 75 000 Lt, nusidėvėjimą. Įrengimų likvidacinė vertė – 5000 Lt. Tikimasi, kad įrengimai bus eksploatuojami aštuonerius metus. Pirmaisiais eksploatavimo metais įmonė šiais įrengimais pagamino 100 000 produktų vienetų. Per likusius metus įmonė planuoja pagaminti dar 900 000 produktų vienetų.

Per 20X9 m. UAB „Širvinta“ gavo 200 000 Lt pajamų ir patyrė iš viso 90 000 Lt sąnaudų (išskyrus įrengimų nusidėvėjimo sąnaudas).

Nustatykite, kurį iš jums žinomų nusidėvėjimo skaičiavimo metodų taiko UAB „Širvinta“, jei pelnas prieš apmokestinimą 20X9 m. buvo lygus 94 444 Lt.

5.9 pratimas

Išrinkite sąskaitų korespondencijas, kurios negali būti užregistruotos apskaitoje.

Pagrįskite savo nuomonę.

Pasakykite, kokia ūkinė operacija užregistruota tinkamomis sąskaitų korespondencijomis.

Surašykite reikiamus sąskaitų numerius.

1.

D Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudos	1000 Lt
K Žemės įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)	1000 Lt

2.

D Nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos	520 Lt
K Programinės įrangos amortizacija (-)	520 Lt

3.

D Kasa	350 Lt
D nuostolis dėl ilgalaikio turto perleidimo bei likvidavimo	600 Lt
D Įrengimų įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)	3000 Lt
K Įrengimų įsigijimo savikaina	3950 Lt

4.

D Degalų atsargos	2000 Lt
K Kasa	2000 Lt

5.

D Draudimo sąnaudos	750 Lt
K Ateinančių laikotarpių sąnaudos, pripažintinos patirtomis per sekantį ataskaitinį laikotarpį.	750 Lt

6.

D Netekimai	10 000 Lt
K Gamybinių pastatų nusidėvėjimas (-)	10 000 Lt

7.

D Ateinančių laikotarpių sąnaudos, pripažintinos patirtomis per sekantį ataskaitinį laikotarpį (nuoma)	2500 Lt
K Kasa	2500 Lt

8.

D sąskaitos bankuose	2000 Lt
D Lengvųjų automobilių įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)	4800 Lt
K Lengvųjų automobilių įsigijimo savikaina	6000 Lt
K Pelnas iš ilgalaikio turto perleidimo ir likvidavimo	800 Lt

9.

D Palūkanų už gautas paskolas sąnaudos	500 Lt
K Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai kredito įstaigoms	500 Lt

5.10 pratimas

Toliau pateiktos uždarosios akcinės bendrovės „Konsultantas“ 20X9 m. sausio mėn. ūkinės operacijos. Bendrovė:

- Sausio 2 d. apdraudė įrengimus vieneriems metams ir sumokėjo iš sąskaitos banke
- 12 000 Lt (už kiekvieną mėnesį po 1000 Lt);
- Sausio 2d. sumokėjo iš sąskaitos banke už vienerių metų pastato nuomą (už kiekvieną mėnesį po 1200 Lt);
- Sausio 3 d. įsigijo lengvąjį automobilį už 20 000 Lt. Skolą tiekėjams įsipareigojo grąžinti per pusę metų;
- Sausio 4 d. iš banko gavo trejiems metams 50 000 Lt paskolą su 20% metinių palūkanų. Palūkanos bus mokamos grąžinant pagrindinę skolos sumą;
- Sausio 7 d. į įmonės kasą gavo 15 000 Lt avansą už paslaugas; jas įsipareigojo suteikti per 14 dienų;
- Sausio 10 d. grynaisiais sumokėjo 100 Lt už automobilio techninę apžiūrą;
- Sausio 17 d. įmonei „Liepa“ perleido garažą už 7000 Lt. Pinigai gauti į įmonės kasą.
- Sausio 19 d. suteikė paslaugas; už jas gavo avansą sausio 7 d. ;
- Sausio 21 d. suteikė paslaugų už 2000 Lt. Pinigai gauti atsiskaitomąją sąskaitą banke;
- Sausio 25 d. likvidavo valymo įrengimus, o likusias įvairias likviduotų valymo įrengimų detales užpajamavo sandėlyje 1200 Lt suma kaip atsargines dalis;
- Sausio 29 d. įsigijo kompiuterių programą už 10 000 Lt. Pinigus iš atsiskaitomosios sąskaitos banke pervedė kompiuterių programas įsigijimo dieną;
- Sausio 30 d. suteikė paslaugų už 4500 Lt. Klientai įsipareigojo už paslaugas sumokėti per 30 dienų.
- Sausio 31 d. gavo sąskaitas: už ryšių paslaugas – 200 Lt, už elektros energiją – 90 Lt.

(Papildomi duomenys (20X9 01 01)

Ilgalaikis turtas	Įsigijimo vertė (Lt)	Sukauptas nusidėvėjimas (Lt)	Likvidacinė vertė (Lt)	Numatoma eksploatuoti (metai)
1	2	3	4	5
Garažas	8000	3000	1000	4,75 (4 metai ir 9 mėn.)
Valymo įrengimai	21 000	9000	3000	2

Sąskaitų likučiai (20X9 01 01)

12130 Garažo įsigijimo savikaina	8000 Lt
12137 Garažo įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)	3000 Lt
12410 Valymo įrengimų įsigijimo savikaina	21 000 Lt
12417 Valymo įrengimų įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)	9000 Lt
2015 Atsarginės dalys	400 Lt
2411 Pirkėjai	11 000 Lt
271 Sąskaitos bankuose	79 250 Lt
272 Kasa	150 Lt
3011 Paprastosios akcijos	100 000 Lt
443 Įsipareigojimai tiekėjams	7500 Lt
4461 Mokėtinas darbo užmokestis	300 Lt

Pastaba: visam ilgalaikiam turtui nudėvėti įmonė taiko tiesiog proporcingą nusidėvėjimo skaičiavimo metodą.

1. ***Užregistruokite ūkines operacijas Bendrajame žurnale ir perkelkite į buhalterines sąskaitas.***
2. ***Atlikite koregavimus ir parenkite UAB „Konsultantas“ 20X9 n. sausio 31 d. bandomąjį balansą.***

VI SKYRIUS
TRUMPALAIKIO TURTO APSKAITA

TESTAI

1. Per vienerius metus gautinos sumos priskirtinos:
a) trumpalaikiam turtui;
b) ilgalaikiam turtui;
c) atidėjiniams;
d) pagautei;

2. Į trumpalaikio turto faktinę savikainą įskaičiuojama:
a) pirkimo diskontai
b) pirkimo nuolaidos;
c) netiesioginiai mokesčiai;
d) prekių draudimo atsivežant išlaidos ir muito mokesčiai;

3. Atsargos finansinėje atskaitomybėje gali būti atspindėtos jas įvertinus:
a) faktine jų įsigijimo ar pasigaminimo savikaina;
b) faktine jų įsigijimo ar pasigaminimo savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų didesnė;
c) faktine jų įsigijimo ar pasigaminimo savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė;
d) faktine jų įsigijimo arba pasigaminimo savikaina arba perkainota verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė.

4. Atsargos nuvertinamos iki jų grynosios galimo realizavimo vertės, jeigu:
a) atsargas rengiamasi nedelsiant parduoti;
b) atsargas rengiamasi parduoti greičiau nei per vienerius metus;
c) tik tada, jeigu atsargas numatoma parduoti (neatsižvelgiant į numatomą jų pardavimo laiką), prieš tai jų papildomai neapdorojus;

d) jeigu atsargų kaina yra nukritusi, neatsižvelgiant į tai, ar tas atsargas rengiamasi parduoti, perdirbti, ar naudoti įmonės veikloje.

5. Atskaitingi asmenys yra:

a) įmonės darbuotojai, kurie gauna iš įmonės pinigų įvairioms išlaidoms;
b) nuolatiniai įmonės pirkėjai, kuriems suteikiamos įvairios prekybinės nuolaidos;
c) kontrahentai;
d) materialiai atsakingi asmenys;

6. Piniginiu turtu laikoma:

a) nacionalinė valiuta, esanti įmonės kasoje ir bankų sąskaitose;
b) užsienio šalių valiuta, laikoma įmonės sąskaitoje banke;
c) užsienio šalių valiuta,esanti įmonės kasoje;
d) visi atsakymai teisingi.

7. Ateinančių laikotarpių sąnaudų pavyzdys gali būti:

a) išankstinis nuomininko apmokėjimas įmonei už metinę patalpų nuomą;
b) išankstinis įmonės apmokėjimas nuomotojui už metinę patalpų nuomą;
c) parduotų prekių (pardavimo) savikaina;
d) administracinės ir veiklos sąnaudos;

8. Sukauptų pajamų pavyzdys gali būti:

a) išankstinis nuomininko apmokėjimas įmonei už metinę patalpų nuomą;
b) išankstinis įmonės apmokėjimas nuomotojui už metinę patalpų nuomą;
c) pajamos, uždirbtos pardavus įmonės produkciją – virtuvinių stalų partiją, už kurią pirkėjas,kaip numatyta pardavimo – pirkimo sutartyje, sumokės po mėnesio;
d) įmonės suteiktos patalpų nuomos paslaugos, už kurias klientai dar neatsiskaitė.

9. **Iš anksto sumokėjus nuomotojui už metinę patalpų nuomą, įmonė nuomos sąnaudų padidėjimą ir ateinančių laikotarpių sąnaudų sumažėjimą pripažins**:
   a) kasdien,nes nuomos sąnaudos padidėja, o ateinančių laikotarpių sąnaudos (turtas) sumažėja beveik kiekvieną minutę, nes nuomojant patalpas pajamos uždirbamos nuolatos;
   b) kiekvieną savaitę, nes nuomos sąnaudos padidėja, o ateinančių laikotarpių sąnaudos (turtas) sumažėja beveik kiekvieną minutę, nes nuomojant patalpas pajamos uždirbamos nuolat;
   c) kiekvieno ketvirčio (jeigu įmonė rengia ketvirtinę atskaitomybę) ir finansinių metų pabaigoje tam, kad pelno (nuostolių) ataskaitoje būtų galima palyginti uždirbtas pajamas su patirtomis sąnaudomis;
   d) pasibaigus kiekvienam mėnesiui.

10. **Įrašai kasos knygoje:**
   a) negali būti taisomi;
   b) gali būti taisomi, jei prie pataisyto įrašo pasirašo jį atlikę asmenys ir nurodoma taisymo data;
   c) gali būti taisomi, jeigu tokie pat pataisyti įrašai yra atliekami *kasos pajamų* ar *kasos išlaidų orderiuose;*
   d) nėra teisingo atsakymo.

11. **Banko išrašuose pinigų pasikeitimai įmonės sąskaitoje atspindimi:**
   a) pinigų atsiskaitomojoje sąskaitoje padidėjimai kredito skiltyje, o sumažėjimai – debeto skiltyje;
   b) pinigų atsiskaitomojoje sąskaitoje padidėjimai debeto skiltyje, o sumažėjimai – kredito skiltyje;
   c) debeto skiltyje;
   d) kredito skiltyje.

12. **Sąskaita Nr. 273** *Pinigai kelyje* **yra:**
   a) tranzitinė;
   b) kontrarinė;
   c) papildančioji;
   d) kontokorentinė.

13. Šia sąskaitų korespondencija

D 271 Sąskaitos bankuose	3000 Lt
K 273 Pinigai kelyje	3000 Lt

užregistruota, kad:

a) pinigai iš įmonės sąskaitos banke išimti, tačiau į įmonės kasą dar negauti;
b) gautas išrašas iš sąskaitos banke, patvirtinantis, kad anksčiau užregistruoti sąskaitos Nr. 273 debete pinigai iš įmonės kasos jau gauti į įmonės sąskaitą banke;
c) įmonė pinigus iš kasos įmokėjo į atsiskaitomąją sąskaitą banke, tačiau neturi šį faktą patvirtinančio sąskaitos išrašo;
d) įmonės atsiskaitomojoje sąskaitoje banke sumažėjo pinigų suma.

14. Sąskaitų likučių konversija yra :

a) užsienio valiutos perskaičiavimas į litus pagal Lietuvos banko skelbiamus oficialius lito ir užsienio valiutų kursus;
b) finansinių metų pabaigos procedūra – sąnaudų ir pajamų sąskaitų uždarymas;
c) ataskaitinio laikotarpio pabaigos procedūra, siekiant tiksliai nustatyti turto sumą, kuria disponuoja įmonė.
d) sąskaitų likučių, kurie nesusiję su užsienio valiuta, koregavimas.

15. Sąskaitos *Teigiama valiutų kursų pasikeitimo įtaka likutis* **atsispindi:**

a) trumpalaikėse finansinėse skolose;
b) investicinės veiklos pajamose;
c) finansinės veiklos pajamose;
d) finansinės veiklos sąnaudose.

16. UAB „Jūra“ suteikusi kitai įmonei konsultavimo paslaugų už 50 000 Lt, susitarė, kad už šias paslaugas įmonei „Jūra“ bus mokama dalimis per dvejus metus. Įmonė „Jūra“ pajamas pripažins:

a) kai bus padegta visa skola už konsultacijas;
b) dalimis – tokiomis pačiomis sumomis, kaip dengiama skola;
c) kai bus tvirtai garantuota, kad visa skola už konsultacijas bus grąžinta;
d) iš karto, suteikusi visas konsultavimo ir su tuo susijusios paslaugos.

17. Kontroliuotinoms skoloms apskaityti skirta:

a) viena iš turtinių ilgalaikių skolų įmonei sąskaitų;
b) pavyzdinio sąskaitų plano pirmos klasės *Ilgalaikis turtas* sąskaitos;
c) pavyzdinio sąskaitų plano antros klasės *Trumpalaikis turtas* sąskaitos;
d) visi atsakymai gali būti teisingi.

18. Debitorinės skolos į kontroliuotinų skolų sudėtį perkeliamos:

a) pasibaigus finansiniams metams;
b) pasibaigus kiekvienam ketvirčiui;
c) skolas kontroliuotinomis pripažinus visuotiniam akcininkų susirinkimui;
d) kai atsiranda pagrindas abejoti skolos grąžinimu.

19. Pripažinus skolas abejotinomis, jos atspindimos:

a) kontrarinėse turto sąskaitose;
b) kontrarinėse debitorinių skolų sąskaitose;
c) kontrarinėse *turto* ir *turto vertės sumažėjimo sąnaudų* sąskaitose:
d) pajamų ir sąnaudų suvestinėje.

20. Prekių atsargų sumažėjimas pripažįstamas netekimais, jeigu atsargos:

a) nukainojamos per sezoninius išpardavimus;
b) prarandamos per tai vietovei nebūdingas stichines nelaimes;
c) įmonės darbuotojų pavagiamos iš sandėlio;
d) teisingi b ir c atsakymai.

UŽDUOTYS

6.1 pratimas

Akcinė bendrovė „ Laivelis“, prekiaujanti muzikos instrumentais, 20X9 m. gruodžio 2 d. Šveicarijos įmonei sumokėjo 10 000 Šveicarijos frankų (CHF) avansą už mušamuosius instrumentus. Avanso mokėjimo dieną oficialus lito ir Šveicarijos franko santykis buvo 2,5. Mušamųjų instrumentų pirkimo dieną – 20X9 m. gruodžio 22 d. – 2,4.

Parašykite sąskaitų korespondencijas, kuriomis registruojama valiutos kursų pasikeitimo įtaka pirkimui.

6.2 pratimas

Uždaroji akcinė bendrovė „Valia“ per 20X9 m. gruodžio mėn. gavo tokią informaciją apie su ja dar neatsiskaičiusių už pirktas prekes uždarųjų akcinių bendrovių, individualių įmonių ir ūkinių bendrijų finansinę veiklą:

20X9 m. gruodžio 7d. gautas pranešimas apie UAB „Šalis“, kuri skolinga įmonei „Valia“ už pirktas iš jos prekes 15 000 Lt, bankrotą. UAB „Šalis“ neturi jokio materialaus turto, todėl nesugebės padengti nė dalies savo įsiskolinimo;

20X9 m. gruodžio 14 d. individuali įmonė „Kava“, kuri skolinga įmonei „Valia“ už įsigytas iš jos prekes 900 Lt, bankrutavo. Įmonės administracijos duomenimis,likvidavus įmonę „Kava“, tūrėtų būti padengta 500 Lt jos įsiskolinimo įmonei „Valia“, o likusi suma turi būti nurašyta kaip abejotina skola;

20X9 m. gruodžio 16 d. ūkinė bendrija ABC, kuri už pirktas prekes skolinga įmonei „Valia“ 7000 Lt, paskelbta nemokia. Įmonė „Valia“ tikisi atgauti 2500 Lt;

20X9 m. gruodžio 27 d. gautas pranešimas, kad likviduojama UAB „Šalis“, kurios skola 20X9 m. gruodžio 7 d. pripažinta abejotina. UAB „Šalis“, gavusi didelę pinigų sumą iš debitorių, padengs visą savo įsiskolinimą įmonei „Valia“.

Per 2X10 metus individuali įmonė „Kava“ ir ūkinė bendrija ABC atsiskaitė su UAB „Valia“:

iš individualios įmonės „Kava“ gauta 450 Lt;

iš ūkinės bendrijos ABC gauta 3000 Lt.

Parašykite sąskaitų korespondencijas, kuriomis registruojamos visos šios ūkinės operacijos.

6.3 pratimas

Pirkėjų įsiskolinimas vaikiškais drabužėliais prekiaujančiai įmonei „Lakštingala“ 20X9 m. gruodžio 31 d. buvo 14 500 Lt:

7000 Lt sudarė skolos, kurių mokėjimo terminas dar nesuėjo. Įmonė remdamasi patirtimi mano, kad šių skolų negrąžinimo tikimybė yra 1% ;

7500 Lt sudarė skolos, kurių mokėjimo terminas jau praėjęs. Įmonės „Lakštingala“ buhalterija mano, kad jeigu:

nuo nustatyto skolos padengimo termino praėjo iki 30 dienų, skolos negrąžinimo tikimybė yra 5% . Tokios skolos sudaro 4000 Lt;

nuo nustatyto skolos padengimo termino praėjo nuo 31 iki 60 dienų, skolos negrąžinimo tikimybė yra 10%. Tokios skolos sudaro 2500 Lt;

nuo nustatyto skolos padengimo termino praėjo daugiau nei 61 diena, skolos negrąžinimo tikimybė yra 30% . Tokios skolos sudaro 1000 Lt.

1. *Apskaičiuokite susidariusią abejotinų skolų sumą pagal 20X9 m. gruodžio 31 d. duomenis.*
2. *Parašykite sąskaitų korespondenciją, kuria registruojama abejotinų skolų suma.*

6.4 pratimas

Įmonė „Gintaras“ 20X9 m. sausio mėn. užfiksavo tokius atsargų pirkimus:

- Sausio 9 d. – 900 vnt. po 5,20 Lt;
- Sausio 11 d. – 100 vnt. po 5,50 Lt;
- Sausio 17 d. – 700 vnt. po 6 Lt;

- Sausio 27 d. – 400 vnt. po 6,20 Lt;

Tą patį mėnesį išdavė į gamybą atsargų:

- Sausio 4 d. – 400 vnt.;
- Sausio 13 d. – 500 vnt.;
- Sausio 20 d. – 500 vnt.;
- Sausio 22 d. – 200 vnt.;
- Sausio 28 d. – 600 vnt.

Įmonėje „Gintaras“ atsargų likutis sausio 1 d. buvo 400 vnt. po 5 Lt, o sausio 31 d. buvo likę 300 vnt.

1. *Užpildykite analitinę atsargų apskaitos kortelę nuolat apskaitomų atsargų būdu FIFO metodu.*
2. *Užpildykite analitinę atsargų apskaitos kortelę periodiškai apskaitomų atsargų būdu FIFO metodu.*
3. *Užpildykite analitinę atsargų apskaitos kortelę nuolat apskaitomų atsargų būdu LIFO metodu.*
4. *Užpildykite analitinę atsargų apskaitos kortelę periodiškai apskaitomų atsargų būdu LIFO metodu.*

Jei neturite tikrų atsargų apskaitos kortelių, nusibraižykite sutartines pagal tokia formą:

Eil. Nr.	Data	Operacijos pavadinimas	Gauta			Sunaudota			Likutis		
			kiekis	kaina	suma	kiekis	kaina	suma	kiekis	kaina	suma

VII SKYRIUS
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ APSKAITA

TESTAI

1. Uždaromos akcinės bendrovės akcija gali būti:
a) vardinė;
b) pareikštinė;
c) vardinė pareikštinė;
d) vardinė paprastoji materialioji.

2. Apyvartoje esančios akcijos, tai:
a) anksčiau akcinės bendrovės išleistos, o vėliau jos pačios supirktos akcijos;
b) akcijos, kuriomis viešai prekiaujama vertybinių popierių biržoje;
c) pareikštinės nematerialios akcijos;
d) nėra teisingo atsakymo.

3. Pelną savo sprendimu skirsto ir nutaria, kaip dengti nuostolį:
a) įmonės vyriausiasis buhalteris;
b) įmonės vadovas;
c) įmonės savininkai;
d) nepriklausomi auditoriai.

4. Visos sąskaitos uždaromos:
a) visuotiniam akcininkų susirinkimui pasibaigus;
b) finansinių metų pabaigoje, prieš visuotinį akcininkų susirinkimą;
c) atlikus įmonėje auditą ir gavus auditoriaus išvadą;
d) likvidavus įmonę.

5. Emitentu vadinama:
a) privilegijuotąsias akcijas išleidžianti įmonė;
b) privilegijuotąsias akcijas įsigyjanti įmonė;

c) privilegijuotąsias ar paprastąsias akcijas įsigyjanti įmonė;
d) privilegijuotąsias ir / arba paprastąsias akcijas išleidžianti įmonė.

6. Akcinėse bendrovėse kapitalo suformavimas (akcininkų įnašų forma) atspindimas:
a) turto sąskaitose;
b) kapitalo sąskaitose;
c) turto ir kapitalo sąskaitose;
d) tai ne ūkinė operacija, todėl apskaitoje kapitalo suformavimas neatspindimas.

7. Sąskaita Nr. 302 Pasirašytasis neapmokėtas kapitalas (-) yra:
a) kontrarinė turto sąskaita;
b) kontrarinė kapitalo sąskaita;
c) tranzitinė sąskaita;
d) papildančioji sąskaita.

8. Akcijų priedai tai:
a) suma, viršijanti nominaliąją akcijų vertę, atsirandanti, kai akcininkas parduoda savo akcijas kitam asmeniui;
b) suma, viršijanti nominaliąją akcijų vertę, atsirandanti, kai akcinė bendrovė kursui palaikyti superka savo ankščiau išleistas akcijas;
c) skirtumas tarp akcijų nominaliosios vertės ir tų pačių akcijų emisijos kainos;
d) nėra teisingo atsakymo.

9. Jeigu akcinis kapitalas didinamas dakcijų priedų ar perkainojimo rezervo sąskaita:
a) būtinai turi būti išleidžiamos naujos akcijos;
b) turi būti padidinta anksčiau išleistų akcijų nominalioji vertė;
c) išleidžiamos naujos akcijos arba padidinama anksčiau išleistų akcijų nominalioji vertė;
d) jokios procedūros, išskyrus atitinkamus įrašus buhalterinėse sąskaitose, neturi būti atliekamos.

10. Rezervus savo sprendimu gali sudaryti ir naikinti:

a) rezervus savo sprendimu sudaryti ir naikinti gali pirmasis įmonės vadovas;
b) sudaryti gali įmonės savininkai, o naikinti – įmonės vadovas, jeigu tokį įgaliojimą jam suteikia įmonės savininkai;
c) sudaryti gali įmonės savininkai, o naikinti – įmonės buhalterija, jeigu yra patikimų juridiškai teisingai įformintų įrodymų, kad rezervas buvo visiškai panaudotas;
d) rezervus savo sprendimu sudaryti ir naikinti gali tik įmonės savininkai.

11. Atsargų pavidalu suteikta dotacija yra:

a) su turtu susijusi dotacija;
b) su pajamomis susijusi dotacija;
c) skirta negautoms pajamoms kompensuoti;
d) skirta sąnaudoms kompensuoti.

12. Atidėjiniai gali ir turi būti formuojami, jeigu:

a) įmonė turi dabartinį įsipareigojimą dėl jau įvykusio įpareigojančio įvykio;
b) tikėtina, kad šiam įsipareigojimui padengti reikės sunaudoti įmonės turto;
c) įsipareigojimų suma gali būti patikimai įvertinta, tačiau negali būti tiksliai nustatyta;
d) teisingas teiginys, apimantis a, b ir c atsakymus.

13. Įmonės sukauptos sąnaudos – tai:

a) kreditoriniai įsiskolinimai;
b) debitoriniai įsiskolinimai;
c) sąnaudos, už kurias įmonė sumokėjo iš anksto;
d) nėra teisingo atsakymo.

14. Įmonės sukauptos sąnaudos – tai:

a) gautas išankstinis apmokėjimas iš įmonės, kuriai mūsų įmonė vėliau suteiks užsakovės patalpų apsaugą;
b) įmonės suteiktos kitai įmonei pastarosios patalpų apsaugos paslaugos, už kurias šios paslaugos gavėja atsiskaitys vėliau;

c) įmonės įsiskolinimas saugos tarnybai už įmonės patalpų apsaugą;
d) saugos tarnybos įsiskolinimas įmonei dėl pastarosios išankstinio apmokėjimo už ateityje suteiktinas patalpų apsaugos paslaugas.

15. Įmonės ateinančių laikotarpių pajamos – tai:
a) debitoriniai įsiskolinimai;
b) kreditoriniai įsiskolinimai;
c) pajamos, už kurias įmonei bus sumokėta ateityje;
d) pajamos, kurias įmonė uždirba parduodama prekes išsimokėtinai.

UŽDUOTYS

7.1 pratimas

Įmonės „Šalia“ įstatinį kapitalą sudaro 55000 Lt vertės paprastosios akcijos ir 24000 Lt vertės privilegijuotosios akcijas, kurioms nustatyta 9% kaupiamųjų dividendų privilegija. Įmonė 20X8 ir 20X9 m.neskelbė dividendų, o už 2X10 m. buvo paskelbti 20000 Lt dividendai.

Kaip skirstomi dividendai, kai privilegijuotosioms akcijoms nustatyta kaupiamųjų dividendų privilegija?

7.2 pratimas

Įmonės „Ruduo“ buhalterio užregistruoti ūkiniai faktai buhalterinėse sąskaitose:

3421 Pelno (nuostuolių) ataskaitoje pripažintas anstesniųjų metų pelnas (nuostoliai)

D	K
Lik. 20X8 01 01	
	1) 1900
Lik. 20X8 03 20 0	

690 Praėjusių metų nepadengti nuostoliai

D	K
	1) 1900

333 Kiti rezervai

D	K
	Lik. 20X8 01 01 1500
2) 1000	
	Lik. 20X8 03 20 500

592 Pervedimai iš rezervų

D	K
	2) 1000

2437 Kitos trumpalaikės skolos

D	K
3) 500	

594 Akcininkų įnašai nuostoliams dengti

D	K
	3) 500

593 Nepadengti nuostoliai

D	K
	4) 400

3425 Po paskirstymo likęs nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)

D	K
4) 400	
Lik. 20X8 03 20 400	

1. Nuspręskite, kurioje finansinės atskaitomybės formoje turi būti įrašytos ūkinėse operacijose nurodytos sumos.

7.3 pratimas

UAB „Viltis“ sąskaitose 20X9 m. pradžioje užfiksuotas ankstesniais laikotarpiais patirtas ir iki ataskaitinio laikotarpio pradžios dar

nepadengtas 2000 Lt nuostolis, o per ataskaitinį laikotarpį įmonė „Viltis“ uždirbo 6000 Lt. pelno. Įmonės „Viltis“ akcininkų susirinkimas kuris įvyko 2X10 kovo 1d., priėmė nutarimą dėl grynojo pelno(nuostolio) paskirstymo.Jame nurodė:

- paskirstytinais rezultatas (pelnas) – 4000 Lt;
- pervedimai į privalomąjį rezervą – 600 Lt;
- pelno paskirstymas dividendams išmokėti – 1600 Lt;
- nepaskirstytasis rezultatas perkeliamas į kitus finansinius metus – X Lt.

Pavaizduokite, kaip buhalteris savininkų sprendimą dėl pelno paskirstymo registruos buhalterinėse sąskaitose. Uždarykite pelno paskirstymo sąskaitas.

7.4 pratimas

20X9 m.gruodžio 15 d. įmonė „Staklės“ pardavė įmonei „Audimas“ įrenginių už 25000 Lt. Pardavimo – pirkimo sutartyje nurodyta, kad į šią kainą įeina ir metų trukmės garantinė priežiūra. Įmonės „Staklės“ vadovai įvertino, kad šių įrenginių metų trukmės garantinio remonto išlaidos sudarys 4000 Lt.

2X10 m. balandžio 6d. įmonė „Staklės“atliko garantinį remontą. Jis kainavo 2600 Lt.

Pavaizduokite, kokie įrašai turėjo būti atlikti buhalterinėse sąskaitose, sudarant garantinės priežiūros atidėjinį ir jį naudojant.

7.5 pratimas

2X10m. vasario 14 d. įmonės „Ąžuolynas“ savininkai, visuotiniame akcininkų susirinkime skirstydami per 20X9 uždirbtą pelną, nusprendė sudaryti 25000Lt rezervą automobiliui įsigyti.

2X10 rugsėjo 1d. įmonė „Ąžuolynas“ už 30000 Lt įsigijo lengvąjį automobilį (įmonė „Ąžuolynas“ atsiskaitė perversdama pinigus per banką). 2X11 kovo 3d. įmonės „Ąžuolynas“ savininkai, skirstydami 2X10 m. pelną, automobiliui įsigyti skirtą rezervą panaikino.

Pavaizduokite, kokie įrašai turėjo būti atlikti buhalterinėse sąskaitose, registruojant šias ūkines operacijas.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Bendikienė D. Apskaitos pagrindai. Pratybų užduotys. VŠĮ Šiaulių universiteto leidykla, 2006.
2. Kačinskas G. Buhalterinės apskaitos pagrindai. Vilnius, 2010.
3. Žaptorius J. Apskaitos uždavinynas. Vilnius: Vilniaus verslo kolegija, 2006.

Socialinių mokslų kolegija

Danutė Laurinaitienė
FINANSINĖS APSKAITOS PAGRINDAI
Praktinės užduotys

Klaipėda, 2011

SL 1335. 2011 09 09. Apimtis 7 sąl. sp. l. Tiražas 90 egz.
Klaipėdos universiteto leidykla, Herkaus Manto g. 84, LT-92294 Klaipėda
Tel. (8~46) 398 891, el. paštas: leidykla@ku.lt
Dauginta Klaipėdos universiteto leidykloje, Herkaus Manto g. 84, LT-92294 Klaipėda